Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 15 июнь 1969 йил, якшанба ● № 139 (14.302). ● Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ПИЛЛАЧИЛАРИ *она-Ватанга* 17. 400 тонна «кумуш тола» топшириб, ўз мажбуриятларини бажардилар.

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИДА

13 июнда коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгаши ўз ишини давом эттирди. Кун тартибидаги масалалар муҳокама қилинди.

Франция Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ Ж. Марше раислигида ўтган эрталабки мажлисда Люксембург Коммунистик партиясининг Раиси ўртоқ Д. Урбани, Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Ю. Цеденбал, Нигерия марксчи-ленинчилари делегациясининг бошлиғи ўртоқ Т. Отегбей, Исроил Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. Вильнер, Озодлик ва социализм партиясининг (Марокаш) бош секретари ўртоқ Али Ята сўзга чиқдилар.

Кечқурунги мажлисда Боливия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Х. Колле раислик қилди. Мажлисда яширин шароитларда иш олиб борувчи қардош партиялардан бири делегациясининг раҳбари [...] Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Би[...]ретари ўртоқ А. Мартинес Вердуго, Греция Комму[...]тияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари [...] Колияннис сўзладилар.

12 июнь кечқурунги мажлисда сўзга чиққан **Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг раиси ўртоқ Ш. А. Данге** қуйидагиларни айтди: Ҳиндистон Компартияси Кенгашда муҳокама қилинаётган ҳужжатларни тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди. Биз шунга аминмизки, деди у, ҳатто айрим партиялар у ёки бу модда ҳусусида ўз мулоҳазаларини айтган тақдирда ҳам, ҳужжатлар бир овоздан қабул қилинади.

Ўртоқ Ш. А. Данге халқаро Кенгашларни вақти-вақти билан ўтказиб туриш тўғрисидаги таклифни ўртага қўйди. У ана шу Кенгашга бундай Кенгашларни чақириш лозим, деб топилганида уни чақириш ташаббусини ўз зиммасига оладиган орган таъсис этишни таклиф қилди. Бу нарса умумий проблемаларни қараб чиқишга ва ихтилофлар кучайиб кетмасидан аввал уни бартараф этишга ёрдам берган бўлур эди.

Нотиқ Ҳиндистондаги аҳволни тавсифлаб халқнинг сиёсий ғалабаларини ҳимоя қилиш Ҳиндистон Компартиясининг энг зарур вазифаси эканлигини таъкидлади. Компартия меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ошириш ва демократияни мустаҳкамлаш учун курашнинг биринчи сафларида бормоқда. Ҳиндистон Компартиясининг асосий шиори: Ҳиндистон миллий конгрессининг ҳукмронлиги ўрнини реал равишда олиши мумкин бўлган ялпи демократик программа асосида сўл ва демократик кучларнинг бирлигидан иборат бўлиб, бу шиорнинг ҳаётий эканлигини тажрибанинг ўзи тамомила тасдиқлади.

Сўнгра ўртоқ Ш. А. Данге Ҳиндистондаги коммунистик ҳаракат масалалари тўғрисида гапирди. 1964 йилда Ҳиндистон Компартиясининг бўлинганлиги, деди у, аввало, Хитой раҳбарлигининг бузғунчилик ишлари натижаси бўлди. Бу ишлар мамлакатдаги революцион ҳаракатга жуда катта зарар етказди. Бизнинг партиямиз ўзини коммунистик (марксчи) партия, деб атаётган параллель Компартия билан ҳаракат бирлиги ўрнатиш учун тинимсиз курашиб келмоқда. Лекин бу партиянинг раҳбарлари бизнинг даъватларимизни ҳамиша рад этиб, бизни ревизионистлар, деб қораламоқда. Маочи пропаганданинг таъсири остида, деди сўзини давом эттириб нотиқ, яқинда коммунистик (марксчи) партиядан партия аъзоларининг катта бир группаси ажралиб чиқиб, у ҳам ўз навбатида бу партияни ревизионистик партия, деб атамоқда. Шу тариқа Ҳиндистондаги коммунистик ҳаракатни бирлаштириш вазифаси тағин ҳам мураккаблашиб кетди. Ҳиндистон Коммунистик партияси ташаббуси билан май ойининг охирида Калькуттада Ҳиндистон Коммунистик партияси билан параллель Компартия раҳбарларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш охирида қўшма ахборот имзоланди. Бу — яхши иш, зотан биз бундан буён ҳам Ҳиндистондаги коммунистик ҳаракатни бирлаштириш учун зўр бериб кураша берамиз.

Бу ерда ҳозир бўлган айрим дўстлар бизни шу Кенгашда Хитой раҳбарларини танқид қилмасликка чақирмоқдалар, деди Ш. А. Данге. Афсуски, биз бу даъватни бажо келтиролмаймиз. Маочи раҳбарларнинг бузғунчилик ва қўпорувчилик сиёсати Ҳиндистондаги революцион ҳаракатга шу қадар катта ва жиддий зарар етказдики, бу зарар бизга шу қадар қимматга тушдики, биз бу ҳақда индамай тура олмаймиз. Бузғунчилар эса ҳозир ҳам бизга зиён етказмоқдалар.

Асосий ҳужжатда социалистик демократия тўғрисидаги масаланинг қўйилиши муҳимлигини нотиқ таъкидлаб ўтди. Капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашлар учун, айниқса ёшлар учун, деди у, равнақ топаётган социалистик демократия улуғ жозибадор куч бўлиб қолмоқда. У ҳам ўнг, ҳам «сўл» оппортунизмга қарши кураш энг муҳим вазифаларнинг бири эканлиги тўғрисида Асосий ҳужжатда баён этилган қоидани қўллаб-қувватлади. Ана шу икки турдаги оппортунизм тор миллатчиликка ва ҳатто миллий гегемонизмга олиб бораётганлигини кейинги вақтлардаги тажриба тамомила равшан кўрсатиб берди. Оппортунизмга нисбатан ғоят даражада ҳушёр бўлиб туриш лозим.

Марксизм-ленинизмдан ҳам кучлироқ ватанпарвар таълимот йўқ, деб таъкидлади Ш. А. Данге, гарчи бизнинг партияларимиз ватанпарвар ва миллий ташкилотлар бўлса ҳам, уларнинг миллатчилик билан ҳеч бир алоқаси йўқ, улар ишчилар синфи халқаро қардошлигининг миллий отрядларидир. Пролетар интернационализми бир томонлама тартибда амалга оширилмайди. Социалистик мамлакатлар империализм ва реакцияга қарши курашаётган халқларга ҳар томонлама ёрдам бераётган, империализм эса қабиҳ фитналар уюштириб, социалистик мамлакатларнинг ғалабаларига ва хавфсизлигига таҳлика солаётган бир пайтда капиталистик мамлакатларда иш кўраётган биз сингари коммунистлар социалистик мамлакатларга ҳар томонлама ёрдам беришимиз лозим.

1965 йилги Ҳиндистон — Покистон можароси вақтида, деб таъкидлади нотиқ, Совет Иттифоқининг актив кўмаклашуви уруш ҳаракатларини тўхтатишга ва Тошкент битимининг тузилишига олиб келди. Шу тариқа империалистик реакциянинг қора ниятлари барбод этилди ва Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларни пухта бартараф этиш йўли очилди. Ҳиндистон Коммунистик партияси империализм қасддан келтириб чиқарган ана шу кескинлик райо[...] давлатлар бўлмиш Ҳ[...]кистон ва Афғонисто[...] тинчлик ва дўстли[...] айлантириш учун кур[...] эттирмоқда. Совет Ит[...]казаётган тинчликсева[...]периалистик ташқи [...] жуда катта таъсири ва [...] мақсадга эришишда ҳал[...] роль ўйнайди.

Буюк Британия Ком[...] партиясининг Бош секрета[...]тоқ Ж. Голлан Кенгашда [...] партия делегацияси ҳозир бўл[...]лиги фактини халқаро комм[...]нистик ҳаракатдаги ва империализмга қарши курашдаги катта муваффақият, деб баҳолаб, энг катта империалистик давлатлардан бирида иш кўраётган Буюк Британия Компартияси учун интернационализм ҳамиша Коммунистик позициянинг энг асосий негизи бўлиб келди, деди.

(Давоми иккинчи бетда).

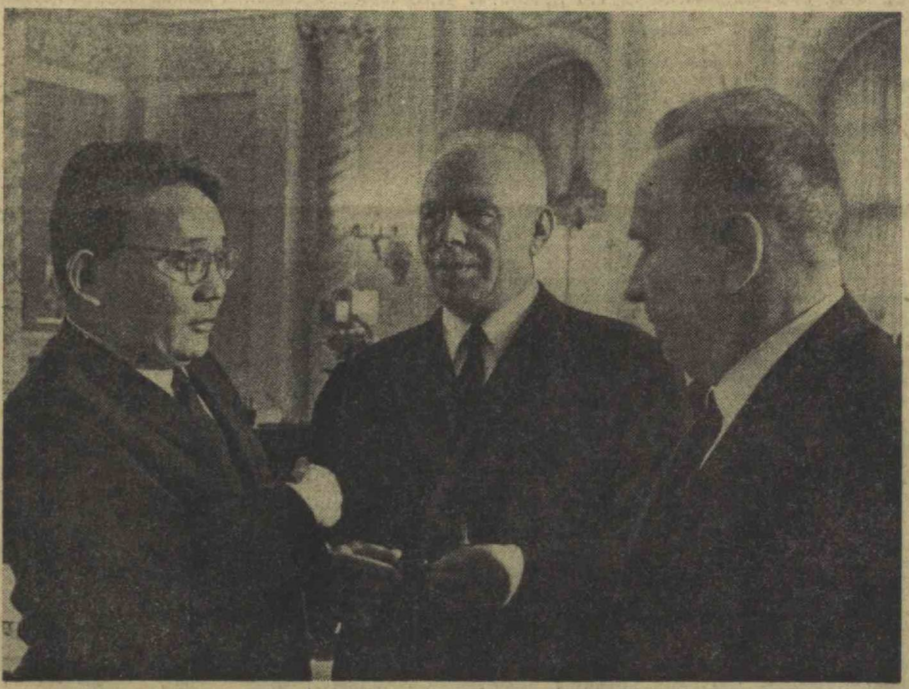

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИ.

Суратда: (чапдан ўнгга) Монголия Халқ-Революцион партияси делегациясининг бошлиғи, Монголия Халқ-Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ю. Цеденбал ва КПСС делегациясининг аъзолари — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари: СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин танаффус пайтида.

В. СОБОЛЕВ фотоси. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «1969 йилда ҳосил ўрим-йиғими ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашни таъминлаш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети ҳосил ўрим-йиғимини ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб ўтказиш, ҳосилни ҳеч нобуд қилмай қисқа муддатларда йиғиштириб олиш, дон ва қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини харид қилиш планини тўла ва ошириб бажариш ҳамда уларни ташиб олиш ва сақлашни таъминлаш мақсадида иттифоқдош республикаларнинг Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Союзсельхозтехника»га, СССР Министрлар Совети тайёрлаш давлат комитетига, СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги, СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги, СССР Енгил саноат министрлигига, ўлка, область ва район партия комитетларига, автоном республикаларнинг Министрлар Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетлари, маҳаллий қишлоқ хўжалик органларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига, колхоз-совхозларнинг, тайёрлаш ва транспорт ташкилотларининг 1969 йилда ҳосил ўрим-йиғими ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлашга ўз вақтида ҳозирлик кўришларини таъминлашни топширдилар.

Шарт-шароитнинг мавжуд бўлишига қараб дон экинлари ҳосилини йиғиштириб олишни жадаллаштириш учун СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Союзсельхозтехника» ва Темир йўл министрлигининг иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари билан келишиб, 1969 йил июнь-август ойларида қишлоқ хўжалик эҳтиёжлари учун фондлардан ажратиб берилган дон ўриш комбайнларини етказиб бериш муддатларини ўзгартишларига рухсат этилди.

Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги ва бошқа министрликлар 1965 йилда ажратиб берилган фондлар ҳисобига йиғим-терим қишлоқ хўжалик машиналарининг муддатидан илгари тайёрланиб қишлоқ хўжалигига етказиб берилишини таъминлашлари лозим.

СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть-химия саноати министрлигига ўрим-йиғим ишларини ўтказиш учун 1969 йилда қўшимча равишда нефть маҳсулотлари ишлаб чиқариб, етказиб бериш топширилди.

Тракторлар, автомобиллар, қишлоқ хўжалик машиналари ва экскаваторларнинг запас қисмларини тайёрлаб қишлоқ хўжалигига етказиб берувчи министрликлар ва идораларга уларни муддатидан илгари жўнатишни таъминлаш, запас қисмларни республикалар, ўлкалар ва областларга бир меъёрда етказиб беришга алоҳида эътибор қилиш топширилди.

1969 йилда ҳосилни йиғиштириб олиш учун колхоз, совхозларга, ғаллани қабул қилиб олувчи пунктларга ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ғаллани қабул қилиб олувчи корхоналарга машиналар, ускуналар, нефть маҳсулотлари ва материаллар қўшимча равишда ажратиб берилади.

СССР «Госснаб»ига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қишлоқ ва сув хўжалиги, қишлоқдаги қурилиш ва тайёрлаш ташкилотларининг эҳтиёжлари учун металл, бинокорлик материаллари, метиз ва асбоб-ускуналарни етказиб беришни таъминлаш топширилди.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, СССР Министрлар Советининг тайёрлаш давлат комитети ғаллани қабул қилиб олувчи корхоналарни 1969 йилдаги дон ҳосилини қабул қилиб олишга тайёргарликни ўз вақтида тугаллашлари, уларда жуда катта автомобиллар ҳамда автопоездларда келтирилган донни тез тушириб олиш юзасидан зарур чораларни кўришлари, ишлаб турган автомобиль разгрушчикларини реконструкция қилишлари ва янгиларини ўрнатишлари лозим. Кадрларни тайёрлаш ва малакасини ошириш планининг белгиланган муддатларда бажарилиши таъминлансин, ғаллани қабул қилиб олувчи корхоналар раҳбар кадрлар ва мутахассислар билан, шунингдек оммавий касблардаги ишчилар билан тўла таъминлансин, дон қуритувчи ходимлар, механизаторлар, электриклар, лаборантлар, таксировшчиклар ва ҳисобчи ходимлар тайёрлашга алоҳида эътибор берилсин.

(Давоми учинчи бетда).

РЕСПУБЛИКА ПИЛЛАЧИЛАРИНИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари тарихий қарорларини амалга ошира бориб, қишнинг ниҳоятда қаттиқ ва баҳорнинг ғоят ноқулай келганлиги билан боғлиқ қийинчиликларни мардонавор енгиб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашиб, беш йилликнинг тўртинчи йилида катта ғалаба қучдилар — давлатга пилла сотиш юзасидан олинган социалистик мажбурият баҳорги қурт боқиш ҳисобига 13 июнда бажарилди.

Тайёрлов пунктларига 17,4 минг тонна юқори сифатли хом ашё етказиб берилди. Шу тариқа беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғи ошириб адо этилиб, пландан ташқари 6300 тонна пилла топширилди.

Республика пиллачилари қурт боқишнинг илғор методларини жорий этиб, юқори ҳосилдорликка эришдилар. Ҳар қути қурт уруғидан ўрта ҳисобда ҳозироқ 60,8 килограммдан пилла олинди.

Фарғона, Сурхондарё, Бухоро, Наманган ва Қашқадарё областлари зиммаларига олган социалистик мажбуриятни республикада биринчилар қатори бажардилар. Андижон, Хоразм, Самарқанд областлари пилла тайёрлаш планини бажариш арафасида турибдилар.

Ўзбекистон районининг пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан 70,3 килограммдан, жами 709,9 тонна, Охунбобоев райони пиллачилари ҳар қутисидан 71,1 килограммдан, жами 814 тонна пилла топшириб, юқори кўрсаткичга эришдилар.

Бағдод, Учқўрғон, Жарқўрғон, Наманган, Риштон, Қоракўл, Ғиждувон, Уйчи, Ленинград, Москва, Жиззах, Тўрткўл районларининг пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан 60-70 килограммдан пилла топшириб, ажойиб муваффақиятни қўлга киритдилар.

Бекобод, Гулистон, Олтиариқ, Қува, Киров, Бўз, Балиқчи, Андижон, Задарё, Чуст, Поп, Хатирчи, Каттақўрғон, Бухоро, Вобкент, Коғон, Навоий, Свердлов, Конимех, Чироқчи, Яккабоғ, Термиз, Гагарин, Шеробод, Денов, Шўрчи, Сариосиё районларининг меҳнаткашлари зўр ғайрат намуналарини кўрсатдилар.

625 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 84,2 килограммдан пилла олган Охунбобоев районидаги Калинин номли, 400 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 80 килограммдан пилла олган Наманган районидаги Свердлов номли колхоз аъзолари рекорд ҳосил етиштирдилар.

Ҳар қутисидан 75-80 килограмм ва ундан ҳам кўпроқ пилла олган Олтиариқ районидаги Охунбобоев номли, Поп районидаги «Пахтақайнар» ва Ленин номли, Уйчи районидаги Ленин номли, Учқўрғон районидаги «Андижон» ва «Москва», Задарё районидаги «Гигант» колхозлари ва бошқа кўплаб хўжаликларнинг пиллачилари астойдил меҳнат қилдилар.

Олияхон Султонова ва Ҳурмат Тешаеваларнинг жуда кўп издошлари ва шогирдлари, чунончи, Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳалима Холматова, Наманган районидаги «Намуна» колхозининг Сонияхон Қирғизова, Бухоро районидаги «Октябрь» колхозининг Орзи Искандарова, Ромитан районидаги Ленин номли колхознинг Ҳамро Олимова сингари пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан 100-120 килограммдан пилла олиб, республика меҳнаткашларининг зафарига катта ҳисса қўшдилар.

Республика қишлоқ меҳнаткашларининг бу муваффақиятида йил сайин колхозлар ва совхозларни керакли миқдорда уруғлик билан таъминлаётган ишчилар, хизматчилар ва уруғчилик саноати мутахассисларининг катта улуши бор.

Пилла тайёрлаш давом этмоқда.

Республика пиллачилари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга яна 1600 тонна қимматли хом ашё сотиш юзасидан қўшимча мажбурият қабул қилдилар.

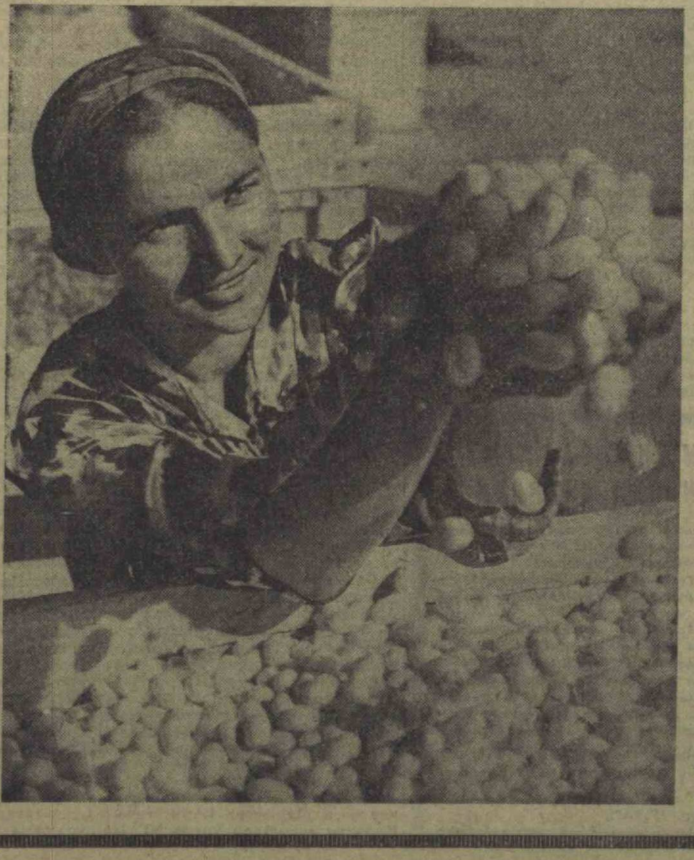

Хоразм области. Комсомол аъзоси Сапаргул Рўзметова Урганч районидаги Чапаев номли колхознинг энг илғор пиллачиларидан ҳисобланади. У ҳар қути пилла қурти уруғидан 127 килограммдан юқори сифатли кумуш тола етиштириб, планини 140 процент қилиб бажарди.

Қ. Отаев фотоси.

СИФАТЛИ УРУҒЛИК ПИЛЛА

Урганч райони пиллачилари «кумуш тола» тайёрлашни қизитиб, Урганч пилла уруғчилиги заводига 60 тоннадан кўпроқ юқори сифатли уруғлик ҳосил топширдилар. Уруғлик пилла тайёрлаш плани қарийб 103 процент бажарилди. Чапаев номли, Охунбобоев номли ва Карл Маркс номли колхозлар ҳар қути уруғдан 90-100 килограммдан пилла олдилар.

Янгиариқ райони пиллачилари биринчилар қаторида марраға етдилар. Қабул пунктига 235 тонна «кумуш тола» сотилди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла сотиш планини муддатидан илгари бажаргани учун республика «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»га ёзилади:

Қашқадарё области (область партия комитетининг секретари **Р. Ғойибов,** область ижроия комитетининг раиси **И. Жалилов,** область комсомол комитетининг секретари **О. Муртазоев,** область ипакчилик бошқармасининг бошлиғи **С. Аҳмедов** ўртоқлар).

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КЕНГАШИДА

(Боши биринчи бетда).

У АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясини тўхтатиш учун кураш тинчлик учун олиб борилаётган ялпи курашнинг марказида турганлигини таъкидлаб ўтгач, бу ...рашни имкони бўлган ҳамма ...лар ва усуллар билан кучай... ...и зарурлигига эътиборни ...н.

...опада Англия ҳукумати ...г мустаҳкамлашга кўмак... ...шармандали роль ўйнамоқ... ...еди нотиқ сўзини давом ... — ҳозир Англия олди... ...ўл турибди: у Штраус ... Германия реакцияси ... нацизми билан итти... ...бораётган хатарли йў... ...н буён ҳам бораве... ...тотув яшаш сиёса... ...б, ҳарбий блокларни ...рни Европа коллек... ...иги системаси билан ... йўлларидан бирини ... лозим.

...н Шарқдаги 1967 ...руши оқибатларини ...фаси ғоят муҳим ...рсатди ва Порту... ...онияларидаги ҳамда ...рикадаги қуролли ...и билан бирдам... ...иришга даъват қил...

...истик капитализм ...чта янги жиҳатни: ...инг бир-бирига қў... ...и ва тезлигини; фан... ...олюцияси монополис... ...рация жараёни доира... бўлаётганлиги факти... ...олиялар урушга ундов... ...устамлакачилик ва им... ...ик экспансиянинг асосий ...лигини таъкидлаб ўтди. ...дий қувват концентрация... ...бориши билан бирга, сиё... ҳокимиятни экономикадаги ...сий позициялар эгаллаб олган ...уда оз кишилар қўлида тўплаш учун кураш ҳам кучайди. Бу эса демократия учун, монополияларга қарши кенгайиб бораётган курашни тағин ҳам юксалтириш учун янги туртки беради.

Ўртоқ Ж. Голлан Буюк Британиядаги сиёсий вазият ҳақида гапириб, касаба союзларининг зиддига чиқарилган қонунларга қарши кураш масаласи диққат марказида турганлигини айтди. Касаба союзларининг анчагина сўлга силжиганликлари уларнинг асосий белгиси бўлиб турибди. Бу—Англия сиёсатининг келажаги учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган омилдир.

Англияда ҳукумат сиёсатини тубдан ўзгартириш зарурлигини англаш тобора кўпроқ кучайиб бораётганлигини таъкидлаган ўртоқ Ж. Голлан сиёсатдаги юқорида тилга олинган иккинчи йўл тутилиши учун кураш давомида синфий кучлар нисбатида муҳим ўзгариш рўй бериши мумкин, деди. Бевосита кураш вазифалари билан «Британиянинг социализм сари йўли» программасида баён этилган социалистик революция стратегияси ўртасида боғланиш бор.

Ўртоқ Ж. Голлан Ғарбдаги айрим коммунистик партиялар проблемаларни овоз олиш учун парламент кураши планидагина тушунадилар, деб айтган кишиларга жавоб бериб, қуйидагиларни таъкидлади: Бунда гап оммавий кураш тўғрисида, бу курашга ишчилар синфининг уюшган кучларини иложи борича тўлиқ жалб этиш устида бораётир. Лекин оқибат натижада оммавий ҳаракат социализм тарафдори бўлган парламент кўпчилигига эришиш учун курашда намоён бўлиши лозим.

Башарти, халқ ҳаракати капитализмга реал хавф солган тақдирда, монополистлар ишчилар синфининг партиясини ҳамда плюрализмни ҳам, демократияни ҳам йўқ қилиб ташлайдилар, деган даъвога нотиқ ўзининг қўшилмаганлигини айтди. Бундай нуқтаи назар, деди у, аслида Англия сингари мамлакатларда қуролли кураш олиб бормай туриб, социализм сари силжиш имконини рад қилиш билан баробардир.

Ўртоқ Ж. Голлан Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг муҳим ижобий ролини, шунингдек тинчлик ва социализм учун курашда Совет Иттифоқи ҳал қилувчи позицияларни эгаллаб турганлигини таъкидлаб, социалистик давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатлар масалаларига тўхталди.

Шу муносабат билан нотиқ Чехословакиядаги воқеалар ҳақида гапириб, бундай деди: Биз ҳеч кимнинг ички ишларига аралашмоқчи эмасмиз, лекин беш социалистик мамлакатнинг Чехословакияга қўшин киритиш ҳақидаги қарори ҳар бир коммунистик партияга чуқур таъсир қилганлиги шубҳасиз. Биз бу ишга ўзимизнинг қўшилмаганлигимизни айтдик. Бунда гап тегишли партия қабул қилиши лозим бўлган сиёсий қарорлар тақозо этувчи муҳим сиёсий проблемалар устида борар эди. Биз шунга аминмизки, Чехословакия Коммунистик партияси билан халқи қийинчиликларни бартараф этади.

Хитой тўғрисидаги масалага ўтиб, у айтдики, Хитой Компартияси IX съезди 1956 йилги VIII съездда маъқулланган тўғри йўлдан четга чиқиб кетди. ХКП марксизм-ленинизм позицияларидан юз ўгирмоқда.

Коммунистик партиялар ўртасидаги келишмовчиликларни бартараф қилиш методлари тўғрисида ўз делегациясининг фикрини ифодалаб, у бундай деди: Биз ана шу методларнинг айримларини, гарчи қисман бўлса ҳам муҳокама қила олганлигимиз жуда соз иш бўлди. Бу—Кенгашимизнинг заифлигини эмас, балки кучини кўрсатади.

Пировардида ўртоқ Ж. Голлан қуйидагиларни айтди: Шу Кенгашда ҳозир бўлган 75 партия империализмга қарши курашда маҳкам жипслашгандирлар. Дунёга биз маълум қиладиган энг катта янгилик ана шунинг ўзидир.

Гваделупа Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ Э. Жен дедики, Кенгашни тайёрловчи комиссия ишлаб чиққан ҳамма ҳужжатларнинг лойиҳаларини Гваделупа Компартияси маъқуллайди.

Ўта сўл унсурлар, деди ўртоқ Э. Жен, Гваделупа ишчилар ҳаракатини авантюристик йўлга солиб юборишга уриниб келдилар ва ҳозир ҳам уринмоқдалар. Лекин Компартиянинг ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотлари билан, касаба союзлари билан яқиндан алоқа ўрнатганлиги натижасида бунинг олдини олишга муваффақ бўлинди. Сайлов вақтидаги найрангларга, антипартиявий унсурларнинг хиёнаткорона ҳаракатларига қарамай, коммунистлар мамлакатнинг 34 мэриясидан ўнтасига ўз вакилларини ўтказа олдилар. Президент сайлови вақтида денгиз ортидаги ҳамма департаментлар орасида ўртоқ Дюклони ёқлаб, берилган овозларнинг энг юқори проценти Гваделупада бўлди. Ҳақиқатда, деди ўртоқ Э. Жен, мамлакат аҳолисининг ярмидан кўпроғи Компартия таъсири остида турибди.

Шу билан бирга, деб таъкидлади нотиқ, Гваделупадаги ишчилар ҳаракатига «сўл»дан бўлаётган хатар хавф солмоқда. Бошқа қардош партиялар ҳам ўта сўлликка ёки ўнг оппортунизмга қарши, ёхуд айни вақтда ана шу ҳар иккала оқимга қарши кураш олиб боришга мажбур бўлмоқдалар. Масалан, Франция Коммунистик партияси икки фронтда ана шу мураккаб курашни олиб бормоқда. Бинобарин, француз ўртоқларимизнинг хизмати шундаки, улар бу вазифани муваффақиятли уддаламоқдалар, деди ўртоқ Э. Жен.

Оппортунистлар билан бизнинг ўртамиздаги келишмовчиликлар тактикагагина доир бўлиб қолмай, жаҳон революцион ҳаракатининг умумий стратегиясига ҳам: империализм кучларига, ишчилар синфининг раҳбарлик ролига, социализмга ўтиш йўлларига, империализмга қарши курашда Совет Иттифоқи бошчилигидаги социалистик ҳамдўстликнинг ҳал қилувчи аҳамиятига, уруш ва тинчлик масалаларига ҳамда шу сингари бошқа масалаларга баҳо беришга ҳам тааллуқлидир. Партияни ташкил этишнинг ленинча принципларидан воз кечиш тўғрисида маслаҳатлар берилмоқда.

Миллатчилик шиорлари остида пролетар интернационализми принципи рад қилинмоқда ва шахсга сиғиниш тикланмоқда. Ошкора антисовет, антикоммунистик пропагандага ўтилганлиги бунинг бевосита натижасидир. Бузғунчилик ҳаракати ташкил этилиб, қўллаб-қувватланмоқда, ҳақоратомуз мунозара авж олдирилмоқда. қонли иғвогарликлар, қуролли агрессия чиқарилмоқда. Лекин шундай бўлса ҳам айрим матбуот органлари яққол кўриниб турган фактларга хилоф равишда маочи группа билан коммунистик ва ишчи партияларнинг кўпчилиги ўртасидаги ихтилофларни Совет—Хитой келишмовчиликлари, деб атамоқда. Ана шу сиёсий янглишишнинг оқибатлари бутун антиимпериалистик фронтга таъсир қилмоқда, империализмнинг агрессив сиёсатига зарба беришни қийинлаштирмоқда.

Ўртоқ Э. Жен айтдики, вужудга келган шароитда энг кенг халқ оммасини бирлаштириш, антиимпериалистик кучларнинг ҳаммасини тинчлик, демократия, миллий озодлик ва социализм байроғи остида жипслаштириш зарур. Бу—аввало Вьетнамда, Яқин Шарқда ва Куба районида Америка империализмига қарши курашни энг самарали тарзда қўллаб-қувватлаш бўлади.

Энг муҳим вазифа шундан иборатки, деб таъкидлади нотиқ, халқаро коммунистик ҳаракатнинг янада юксалишини таъминлаш, бунинг учун ҳозирнинг ўзидаёқ имкони бўлган ҳамма ишларни қилиш: халқаро Кенгашнинг муваффақиятини таъминлаб, ўзимизнинг жипслигимизни мустаҳкамлаш керак.

Биз ўртоқ Л. И. Брежневнинг мазмундор нутқида баён этилган реалистик тактикани эпчиллик билан қўллана олсак, чунончи; аввало, барча мамлакатларнинг коммунистларини бирлаштириб турган нарсаларни ўз фаолиятимизга асос қилиб олсак, қардош партиялар ўртасидаги алоқаларни ҳар томонлама мустаҳкамлаб, муносабатларни кенгайтирсак, партияларнинг назарий ишини умумлаштирсак, марксизм-ленинизм принципларини ҳимоя қилсак — ихтилофлар бартараф этилади, деди ўртоқ Э. Жен.

Люксембург Коммунистик партиясининг раиси ўртоқ Д. Урбани 13 июндаги эрталабки мажлисда сўзга чиқиб, Кенгашнинг муваффақиятли бўлиб чиқиши учун ҳамма шарт-шароитлар мавжуд, деди. Асосий ҳужжатнинг лойиҳасида вазият ва дунёдаги кучларнинг нисбати тўғри ва чуқур анализ қилиб берилган, марксизм-ленинизмга асосланган тўғри хулосалар чиқарилган. Ҳужжат лойиҳасида асосий империалистик давлат бўлмиш АҚШнинг агрессивлиги кучайиб бораётганлиги, шунингдек НАТО ҳарбий блоки муайян қийинчиликларни бошдан кечираётган бўлса ҳам, лекин у ҳали ҳам кучли ва агрессив ташкилот бўлиб қолаётганлиги, қуролланиш пойгасини кучайтираётганлиги ва Европадаги тинчликка доимо хавф солиб турганлиги тўғри таъкидлаб ўтилган. Ана шу хавф-хатарга етарли баҳо бермаслик, фожиали енгилтаклик бўлур эди. Империалистларни жиловлаб қўймоқ учун коммунистик партияларнинг куч-ғайратларини тўла равишда мувофиқлаштирмоқ лозим.

Ўртоқ Д. Урбани сўнгра қуйидагиларни таъкидлади: Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ва бошқа бир қанча ўртоқларнинг нутқларида ХКП раҳбарларининг жинояткорона сиёсати ва ҳаракатлари социализм ишига, бутун коммунистик ҳаракатга ва бутун дунёда тинчлик ишига қандай хавф солаётганлиги яққол тасвирлаб берилди. Биз шу баҳога қўшиламиз, деди Люксембург Коммунистик партиясининг раиси. Хитойдаги маочи авантюристлар марксизм-ленинизмни сохталаштираётганликларига, уни ўзларининг улуғ давлатчилик шовинистик назариясига билан алмаштираётганликлари, Коммунистик партияни тугатиб, унинг ўрнига армия вакиллари ҳукмронлик қилаётган зўрлик аппаратини ўрнатаётганликлари, Совет Иттифоқига қарши иғвогарликлар уюштираётганликларига, ишчилар синфининг интернационал бирдамлигига путур етказаётганликлари, бошқа коммунистик партияларга қарши кўпорувчилик иши олиб бораётганликларига бирон коммунист, бирон партия бефарқ қарай олмайди.

Маочи ҳокимларнинг антисовет сиёсати, уларнинг бузғунчилик ҳаракатлари тинчлик ишига ҳам жуда катта хавф солмоқда. Воқеалар бу тарзда ривожланиб бораётган бир шароитда бирон коммунист, тинчлик учун курашувчи бирон киши индамай туриши ёки ўзини четга олиши мумкин эмас. Шу сабабли Люксембург коммунистлари маочи раҳбарларнинг ҳалокатли сиёсатини ғоят кескин равишда қоралайдилар.

Империалистлар ва уларнинг ноғорасига ўйнаётган ўнг социалистик ва экстремистик партиялар, гуруҳлар ва гуруҳчалар, деди сўзини давом эттириб нотиқ, коммунистик партияларнинг сафларини бузмоқ ва уларнинг халқаро бирдамлигини қийинлаштирмоқ, социалистик мамлакатларни бир-бирларига қарши қайрамоқ, ишчилар синфининг интернационал бирдамлигига путур етказмоқ, Совет Иттифоқига ва КПССга ишончсизлик ва адоват туғдирмоқ йўлидаги ўз куч-ғайратларини активлаштирмоқдалар. Ана шу хавф-хатарни ўз вақтида пайқаб олиб, унга қарши жадал курашмоқ керак.

Коммунистик партиялар, деди ўртоқ Д. Урбани, ҳамма масалаларни мустақил ҳал этмоқдалар. уларнинг ҳаммаси тенг ҳуқуқлидирлар ва ўз ҳаракатлари ва ўз сиёсати учун ўз мамлакатларининг ишчилар синфи олдида масъулдирлар. Лекин уларнинг интернационал вазифалари ҳам бор. Чунки улар жаҳон ишчилар ҳаракати олдида ҳам масъулдирлар. Коммунистик партиялар бирдамлигини пролетар интернационализми принциплари негизида мустаҳкамлаш — ҳозирги кундаги энг муҳим вазифадир.

Сўнгра ўртоқ Д. Урбани шуни таъкидладики, Люксембург Коммунистик партияси Совет Иттифоқи ва Варшава Шартномасидаги бошқа мамлакатларнинг бултур август ойида Чехословакияда кўрган тадбирларини сўзсиз ва батамом қўллаб-қувватлади.

Люксембург коммунистларига қарши ашаддий қувғин кампанияси авж олдирилганлигига қарамай, деди нотиқ, ўтган йил ноябри ва декабрида Люксембургда ўтказилган сайловда Компартия катта ғалаба қозонди. У ҳамма овозларнинг 15 процентдан кўпроғини олди (аввалги сайловларда овозларнинг 12 процентга яқинини олган эди).

Бизнинг партиямиз шунга аминки, деди пировардида ўртоқ Д. Урбани, Кенгаш ишчилар синфи ва барча мамлакатлар прогрессив кучларининг империализмга қарши. демократия, тинчлик ва социализм учун олиб бораётган курашида янгидан-янги муваффақиятлар қозониши учун шароит яратиб беради ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг тўла бирлигига эришиш йўлида ҳал қилувчи босқич бўлади.

Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Ю. Цеденбал айтдики, кўпчилик коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Кенгашда қатнашаётганлиги халқаро коммунистик ҳаракат сафларини жипслаштиришга қаратилган йўлнинг ғалабасидан далолат беради.

Бизнинг партиямиз, деди нотиқ, Кенгашга тақдим этилган Асосий ҳужжат ва бошқа ҳужжатларнинг лойиҳаларини мамнуният билан маъқуллайди.

Монголия Халқ революцион партияси ҳозирги пайтда антиимпериалистик курашнинг энг биринчи вазифаларидан бири АҚШ ҳукмрон доираларини Вьетнамдаги агрессияга барҳам беришга мажбур этишдан, Вьетнам проблемасини Вьетнам халқининг одилона талаблари асосида ҳал этишдан иборатдир деб ҳисоблайди. Бизнинг делегациямиз Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукумати тузилганлигини қизғин қутлайди.

Монгол халқи ва Монголия Халқ революцион партияси араб мамлакатлари халқларининг одилона курашини қатъий қўллаб-қувватлайди.

Жаҳон социалистик системаси инсоният ижтимоий тараққиёти учун олиб борилаётган курашнинг биринчи сафларида бормоқда. Совет Иттифоқи жаҳон социализмининг асосий кучи ва замонамиз революцион ҳаракатининг қудратли таянчидир. Ҳозирги мураккаб халқаро вазиятда ленинча партия билан Совет давлати халқаро революцион ҳаракат олдидаги юксак масъулиятини, ўз интернационал бурчига фидокорона садоқат намунасини кўрсатиб, барча мамлакатлар меҳнаткашларининг туб манфаатлари учун, марксизм-ленинизм революцион принципларини ҳар қандай бузиш ва нотўғри талқин қилишга қарши, марксизм-ленинизм революцион принципларини қарор топтириш учун изчил кураш олиб бориш намунаси бўлиб хизмат қилмоқда. Совет Иттифоқи билан қардошларча самимий бирдамлик ўз ҳаракатимиздаги пролетар интернационализмининг ҳамиша ажралмас таркибий қисми бўлиб келди.

Ўртоқ Ю. Цеденбал социалистик мамлакатларнинг биргалашиб ҳаракат қилиши масалаларига тўхталиб, социализм ғалабаларини империалистик ва ички реакциянинг ҳар қандай тажовузларидан ҳимоя қилиш барча социалистик мамлакатлар халқлари ва бутун дунёдаги коммунистларнинг интернационал бурчидир, деди.

Баъзи ёш давлатларнинг нокапиталистик тараққиёт йўлига кирганлиги миллий озодлик революциялари ҳозирги босқичининг энг муҳим хислатидир.

Ўртоқ Ю. Цеденбал Монголия Халқ революцион партиясининг жаҳон коммунистик ҳаракати масалалари тўғрисидаги нуқтаи назарини баён қилар экан, мавжуд келишмовчиликларни қардош партияларнинг ҳормай-толмай, актив ғайрат кўрсатишлари натижасида, уларнинг умумий мақсадларга эришиш учун бирлашган ва келишиб олинган ҳаракатлари натижасидагина енгиб ўтилиши мумкин, деди.

Нотиқ ҳозирги Хитой раҳбарларининг тутган сиёсатига кенг характеристика берди. Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари марксизм-ленинизм билан алоқани узиб, марксча-ленинча партияларга қарши очиқдан-очиқ кўпорувчилик ишларини олиб бормоқдалар, коммунистик ҳаракатни барбод қилишга, унга антимарксистик ғоялар ва маоизм йўлини ўтказишга интилмоқдалар.

Хитой раҳбарлари ўзларининг антисоциалистик курашида, деди ўртоқ Ю. Цеденбал, асосий зарбани КПССга қарши, Совет Иттифоқига қарши йўналтирмоқда. Хитой раҳбарларининг ашаддий антисоветизми уларни Совет—Хитой чегарасида шармандали қуролли иғвогарликлар уюштиришга олиб келди. Монгол коммунистлари Мао группасининг бу душманчилик ҳуружига бошқа социалистик мамлакатларга ҳам қарши қилинган агрессив ҳаракат, деб баҳо бермоқдалар.

Ҳозирги реал вазиятга асосланиб, шуни тўғридан-тўғри айтиш мумкинки, Мао Цзэ-дун группаси томонидан уруш бошлаб юбориш хавфини писанд этмаслик ва унга етарли баҳо бера билмаслик чуқур хато бўларди. Хитой раҳбарларининг ички ва ташқи сиёсатдаги ўпирилишлари, деди МХРП делегациясининг бошлиғи, уларнинг авантюризмини тобора кучайтириб юбораётганлиги бизнинг эътиборимизни жалб қилмасдан қолаолмайди. Маочиларнинг яқинда бўлиб ўтган съезди Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши урушга тайёрланишга қаратилган кўрсатмалар қабул қилди. Пекин раҳбарлари мамлакатни милитарлаштириш ва ҳарбий тайёргарликларни жадаллаштириш учун моддий ресурслар ва киши ресурсларини сафарбар этмоқда, мамлакатда ҳарбий талвасани авж олдирмоқда.

Пекиннинг барча гиж-гижлатувчи ва пропаганда кампанияси Монгол халқининг социалистик қурилиш ишига ҳалақит беришга, халқаро майдонда бизнинг мамлакатимизни обрўсизлантиришга, традицион монгол—совет дўстлигини қўпоришга, қардош халқлар ўртасидаги муносабатларни бузишга қаратилгандир.

Мао Цзэ-дун группасининг Монголияга қарши сиёсати ва ҳаракатларининг негизи бизнинг мамлакатимизга нисбатан Хитой милитаристлари ва чанкайшичилардан мерос бўлиб қолган буюк давлатчилик — шовинистик даъволардан иборатдир. Мао Цзэ-дун узоқ эмас 1964 йилда бир группа япон социалистлари билан ўтказган суҳбатида Монголияни Хитойга қўшиб олиш ниятида эканлигини яна бир марта айтиб ўтганлиги маълум. Башарти, Мао Цзэ-дуннинг мана шу буюк давлатчилик мақсадлари амалга ошадиган бўлса Монголия меҳнаткашлари қанчалик оғир аҳволга тушиб қолишларини тасаввур этиш қийин эмас. Буни Хитойдаги монголлар, қозоқлар, тибетликлар, уйғурлар ва бошқа майда миллатлар нақадар эзилаётганлигидан ва таҳқирланаётганлигидан, уларнинг ҳуқуқлари ва эркинликлари нақадар қўпол равишда бузилаётганлигидан билса бўлади.

МХРП антимарксистик йўлга ва Хитой раҳбарларининг қўпорувчилик фаолиятига қарши принципиал кураш олиб борди ва бундан буён ҳам шундай курашни давом эттираверади. Биз, деди ўртоқ Ю. Цеденбал, Мао Цзэ-дун группаси сиёсати ва амалий фаолиятининг моҳиятини фош қилиш ҳозирги шароитларда барча революцион кучлар бирлигини мустаҳкамлаш учун, империализмга қарши зарба бермоқ учун жуда катта аҳамиятга эгадир, деб ҳисоблаймиз, бу коммунистик ҳаракат айрим отрядларининг иши бўлиб қолмай, ҳар бир марксча-ленинча партиянинг интернационал бурчидир.

Бизнинг партиямиз, деди МХРП Марказий Комитетининг биринчи секретари, Ленин ғояларига чексиз садоқатни бундан буён ҳам сақлаб қолишни, оппортунизмнинг ҳар қандай кўринишларига ленинча муросасиз бўлишни, марксизм-ленинизм софлигини қатъий ҳимоя қилиб чиқишни ўзининг муқаддас бурчи, деб ҳисоблайди. Бизнинг партиямиз Ленин юбилейини муносиб кутиб олишга қаттиқ бел боғлаган.

Нигерия марксчи-ленинчилари делегациясининг бошлиғи ўртоқ Т. Отегбей ўз нутқининг бошида Кенгашда қатнашиш учун таклиф қилинганликлари учун миннатдорчилик билдириб, делегация асосий ҳужжатни тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди, деди. Биз, деди нотиқ, бу ҳужжатни империализмга қарши курашнинг жуда соз ва ўткир қуроли деб баҳолаймиз, унда ҳозирги халқаро аҳвол марксча-ленинча нуқтаи назардан таҳлил қилиб берилган, деб ҳисоблаймиз.

Империализмнинг миллий озодлик ҳаракатини бўғиб қўйишга, капиталистик мамлакатлардаги мавжуд аҳволни сақлаб қолишга, шунингдек социалистик мамлакатларда социализм ва коммунизм қурилишига халақит беришга ҳеч тўхтовсиз урунаётганлиги, деб таъкидлади нотиқ, империализмга қарши курашда бирликни мустаҳкамламоқ учун янги онгли куч-ғайрат сарфланишини талаб этади.

Империализмнинг Ғарбий Африкадаги ҳужуми кучайганлиги Гана, Мали, Сьерра-Леоне ва Дагомеяда реакцион тўнтаришларга олиб келди. Империалистлар Нигерияга нисбатан мамлакатни бўлиб юбориш ва халқнинг революцион курашини заифлаштириш учун ўз куч-қувватларини бирлаштирдилар. Улар шу мақсадда реакцион миллатчиликдан фойдаландилар. Улар миллатнинг ўз тақдирини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқига ишора қилиб, Биафранинг ажралиб чиқишини оқламоқ учун турли хил сохта назарияларни олға сурмоқдалар.

Сўнгра ўртоқ Т. Отегбей Биафра сепарат давлати АҚШ, Франция, Ғарбий Германия, Португалия, Ватикан, Жанубий Африка ва Африкадаги бошқа баъзи давлатлар, шунингдек Мао Цзэ-дун тўдасининг маъқуллаши билан тузилганлигини уқтириб ўтади.

Биз, деб давом қилди у, империалистлар ўртасидаги зиддиятлар Биафранинг ажралиб чиқиш масаласида ҳам кўринганлик фактини назардан қочирмаслигимиз керак. Империалистларнинг мана шу шахмат ўйинида сепаратчилар оддий пиёда ролини ўйнади.

Нигерия марксчи-ленинчилари фақат бирлашган Нигериягина мамлакатнинг чет эл капитали эксплуатация қилишига қарши иқтисодий мустақиллик учун самарали кураш олиб бора олади, деб ҳисоблайдилар. Ўртоқ Т. Отегбей В. И. Лениннинг миллий масала юзасидан сўзлаган нутқларини тилга олади. В. И. Ленин, дейди нотиқ, ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини тарқоқликка интилиш билан аралаштирмаган эди. Нигерия вакили В. И. Ленин марказлашган йирик давлат олға босилган жуда катта тарихий қадам, деб ҳисоблаганлигини таъкидлаб ўтди.

Тарих ва СССР намунаси билан тасдиқланган мана шу марксча-ленинча қоида асосида Нигерия шарқий областидаги буржуа сепаратчиларининг ўз тақдирини ўзи белгилашни ва ажралиб чиқишни кўзлаган даъволарини оқлаб бўлмайди.

Нигериянинг бирлиги учун кураш—империализмга қарши курашдир. миллий озодлик ва тўла мустақиллик ишига қўшилган ҳиссадир. Биз шу курашда бизга мадад берган барча антиимпериалистик кучлардан миннатдормиз. Биз Нигериядаги аҳволга объектив баҳо берганликлари ва империализмга қарши курашда мустаҳкам позиция тутганликлари учун КПСС билан бутун совет халқига алоҳида миннатдорчилик изҳор этишни истардик.

Нотиқ, асосий ҳужжатда мавжуд вазият хоҳ миллий соҳа, хоҳ халқаро соҳада барча коммунистларнинг ҳаракат бирлигини талаб этиши тўғрисида чиқарилган хулосага қўшилганлигини билдирди. Шу муносабат билан у Хитой Компартияси раҳбарларининг бузғунчилик фаолиятини қоралади.

Биз, деди нотиқ, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги тўғрисидаги ҳужжатни тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз. Нигерия марксчи-ленинчилари шу ҳужжат руҳига мувофиқ бир қанча тадбирлар ўтказишга тайёргарлик кўрмоқдалар, шу жумладан касалхона қурилишини бошламоқчилар ва кутубхона биносининг пойдеворига биринчи тош қўймоқчилар. Бу касалхона ва кутубхона Ленин номи билан аталади.

Нигерия марксчи-ленинчилари делегацияси Вьетнамга доир қабул қилинган ҳужжатни қўллаб-қувватлайди. Нигерия марксчи-ленинчилари қаҳрамон Вьетнам халқининг Америка империализмига қарши курашини қатъий қўллаб- қувватлайдилар.

Биз, деди ўртоқ Т. Отегбей, тинчликни ҳимоя қилишга қаратилган даъватномани маъқуллаймиз. Бизнинг кенгашимиз барча антиимпериалистик кучлар бирлигига эришишга қаратилган ва бизнинг бурчимиз бутун дунёда олижаноб тинчлик иши тантанаси учун курашда барча прогрессив тинчликсевар ташкилотларни бирлаштиришдан иборатдир.

Исроил Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. Вильнер Исроил Компартияси Марказий Комитети ҳамма бўлимлари ажралмас яхлит асосий ҳужжатни маъқуллайди, деди.

Исроил Компартиясининг фикрига кўра, бугунги кунда миллатчилик коммунистик ҳаракат учун асосий хавф-хатардир. Бу нарса миллий манфаатлар проблемасига тор мақсадлар билан хато ёндошувда ифода бўлмоқда. Бунда сохта миллий манфаатлар бутун коммунистик ҳаракат манфаатларидан юқори қўйилмоқда. Социалистик мамлакатдаги коммунистлар ўртасида шундай тенденция келиб чиқиши айниқса хавфлидир.

Асосий ҳужжат янги жаҳон урушининг олдини олиш имкониятини йўқлиги тўғрисидаги догматик концепцияларни рад қилади. Айни маҳалда ҳужжат империализм агрессив сиёсати хавф-хатарининг камайтирилишига қарши ҳақли суратда огоҳлантиради.

Қаҳрамон Вьетнам халқи антиимпериалистик курашнинг олдинги маррасида жанг қилмоқда. Бутун прогрессив инсониятнинг бирдамлиги ва мадади Вьетнам халқи тарафида.

Ҳар бир мамлакатнинг ўзига хос шароитларида ишчилар ҳаракати антиимпериалистик кураш стратегияси ва тактикасини ишлаб чиқмоқ учун, тўғри кураш йўлини танлаб олмоқ учун жаҳон социализм системаси ҳозирги дунёда объектив равишда марказий ўрин эгаллаб турганлигини ва Совет Иттифоқи жаҳон социалистик системасида объектив равишда алоҳида вазият эгаллаганлигини тушунмоқ зарур.

Биз, деди ўртоқ М. Вильнер, Мао Цзэ-дун ва унинг тарафдорларининг бутун коммунистик ҳаракатга қарши қаратилган ҳамда антиимпериалистик курашга жуда катта зарар етказувчи миллатчилик, бузғунчилик, антисоветизм сиёсатини қатъий рад қиламиз. Совет Иттифоқига қарши ҳарбий иғвогарликлар бошлаб юбориш даражасигача паст кетган Хитой раҳбарларининг авантюризми Хитой халқига, унинг эришган социалистик ғалабаларига зарар етказмоқда. Хитой Компартиясининг ўзи ҳозирги Хитой раҳбарларининг миллатчилиги ва антисоветизмини қоралаб, бизнинг сафларимизда муносиб ўрин эгаллайдиган кун келади.

Исроил Компартияси антисоветизм—антикоммунизмнинг ўзгинасидир деб ҳисоблайди. Совет Иттифоқи бутун дунёда тинчлик таянчи, халқлар мустақиллиги, демократия ва социализм таянчи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

Исроил Компартияси делегациясининг фикрига кўра, ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида замонамизнинг турли проблемалари чуқур ва ҳар томонлама таҳлил қилиб берилган. Бу нутқ чинакам интернационализм руҳи билан суғорилган.

Биз, деди ўртоқ М. Вильнер, ўз сиёсатини ишлаб чиқишда ҳар бир партиянинг мустақил эканлигини таъкидлар эканмиз, бу мустақилликни КПСС дан четланиш даражасига қараб ўлчайдиган кишиларнинг ҳар бир партия мустақиллик концепциясини оппортунистик, миллатчилик асосида талқин этишларини рад қиламиз. Мустақиллик деб аталган бундай гап халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги ишига, пролетар интернационализмига зид келади.

Яқин Шарқда, деди нотиқ, икки йилдан бери қон тўкилмоқда. Кунига ҳар икки томон янги-янги қурбонлар бермоқда. Олти кунлик, деб аталган уруш бошланганига аслида 700 кундан ҳам ошиб кетди. Исроилда, шунингдек араб мамлакатларида бева-бечоралар, етим-есирлар, ярадор бўлганлар ва майиблар сони тобора кўпайиб бормоқда. Воқеаларнинг ривожланиб бориши бизнинг компартиямиз агрессив июнь урушига қарши чиқиб, Исроил халқи шон-шарафини сақлаб қолганлигини ҳамда Исроил аҳолиси бирлашган реакцион блок эмаслигини бутун дунё халқларига кўрсатганлигини пировард охирида Исроил халқ оммасига исбот қилади. Бугунги кунда босиб олинган араб территорияларида оккупацияга қаршилик кўрсатиш тобора ўсиб бормоқда.

Исроил Компартияси Яқин Шарқдаги ҳозирги танглик Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрда қабул қилган резолюциясини бажариш йўли билан сиёсий жиҳатдан ҳал қилиш учун кураш олиб бормоқда. Шуни уқтириб ўтмоқ лозимки, фақат Исроил ҳукмдорларигина эмас, шу билан бирга экстремист араб доиралари ҳам Хавфсизлик Кенгашининг резолюцияларини бажаришдан бош тортмоқдалар. Араб экстремист доиралари босиб олинган барча араб территорияларидан Исроил қўшинлари чиқариб олиб кетилиши ҳамда Фаластин ва араб халқларининг миллий ҳуқуқлари амалга оширилиши тўғрисидаги одилона талаблари билан бир қаторда Исроил давлати мавжудлигининг ўзига қарши ҳам чиқмоқдалар. Биз, деди ўртоқ М. Вильнер, уларнинг бу позициясини қатъият билан рад қиламиз.

Араб давлатларидан—Миср билан Иордания, деди нотиқ Хавфсизлик Кенгашининг резолюциясини тўла амалга ошириш учун ўзларининг тайёр эканликларини расман маълум қилди. Исроил ҳукумати эса бундай қилмади.

Исроил Компартияси Исроил сиёсатининг тубдан ўзгартилиши учун, империалистик давлатлар ва чет эл монополияларидан мустақил бўлган Исроил тинчлик сиёсати учун кураш олиб бормоқда. Биз оккупация билан тинчлик бир-бирларига зид тушунчалар эканлигини англовчи ҳамма кишилар ягона фронтини тузиш учун курашяпмиз.

Озодлик ва социализм партиясининг (Марокаш) Бош секретари ўртоқ Али Ята Кенгаш чақирилишини Марокаш коммунистларининг миллий кўламда ҳам, шунингдек халқаро кўламда ҳам ҳамма ўз зиммасидаги масъулиятни тушунганлигига мос тушади, деди. Кенгашнинг яхшилаб тайёрланганлиги, тайёргарлик мажлисларида ва Кенгашнинг ўзида қардошларча бемалол фикрлашиб олиш, шунингдек коммунистик ва ишчи партиялар ҳамда барча антиимпериалистик кучлар ҳаракат бирлигини мустаҳкамламоқ учун иложи борича ҳамма ишни қилайлик, деган асосий шиор—Кенгаш ишининг хайрли тугашининг даракчиси ва гаровидир. замонамизнинг энг муҳим масалаларини, шу жумладан, коммунистик ҳаракатда келишмовчиликлар келтириб чиқарадиган масалаларни ҳам секин-аста ҳал қилишга ёрдам беради.

Жаҳондаги кучлар нисбати, деди нотиқ, доимо социалистик система демократик, прогрессив ва революцион кучлар фойдасига ўзгариб бормоқда; социалистик мамлакатларнинг, жумладан Совет Иттифоқининг иқтисодий ва ҳарбий ёрдами тинчликни ҳимоя қилишда аввалгидек ҳал қилувчи роль ўйнамоқда, учинчи жаҳон урушининг чиқиши муқарар эмас. Аммо империализм ва реакция кучларининг агрессивлиги пасайди ва халқлар озодлиги, миллий мустақиллиги ва суверенитетига тажовуз қилиш имкониятлари тугади, деб ҳам бўлмайди.

«Учинчи дунё» мамлакатларида революциялар демократик ва миллий характерининг социализм тенденциялари билан мустаҳкам ўзаро алоқаси, деб давом қилди ўртоқ Али Ята, жаҳон революцион процессининг таркибий қисми бўлиб бораётган миллий озодлик ҳаракатига алоҳида моҳият бахш этади. Миллий озодлик ҳаракати айрим отрядларининг вақтинчалик мағлубиятлари ва муваффақиятсизликлари унинг революцион потенциалига қандай бўлмасин етарли баҳо берилмаслигига сабаб бўлмаслиги лозим. Ниҳоятда турли туман шароитларда кураш олиб бораётган коммунистик ва ишчи партиялар зиммасига Африка, Осиё ва Жанубий Америкадаги мазлум халқларни, шунингдек тараққий топган мамлакатларда капитал ва империализм зулмида бўлган халқларни озод этишга тўғри йўл топиб беришдек қийин вазифа юклатилган.

Нотиқ, жаҳон социалистик системасининг биринчи даражали ва белгиловчи ролини таъкидлар экан, замонамизнинг асосий тенденцияси кенг ва жўшқин революцион, антиимпериалистик кураш оқимида халқаро ишчилар синфи ва миллий озодлик ҳаракатини бирлаштиришдан иборатдир, деди.

Дунёдаги барча демократик, прогрессив ва революцион кучлар қўллаб-қувватлаётган Вьетнам халқининг қаҳрамонона кураши бунинг ажойиб тимсолидир. Араб халқларининг империалистик-сионистик агрессияга қарши кураш олиб боришга қаттиқ бел боғлаганлиги, Фаластин халқининг ўз миллий ҳуқуқларини тиклаш учун қуролли курашни кучайтираётганлиги, бу одилона курашни қўллаб-қувватлаш ўсиб бораётганлиги ҳам шулардан яққол далолат беради.

Ҳозирги пайтда умумий антиимпериалистик курашнинг асосий вазифаларидан баъзилари қуйидагилардан иборат: жаҳондаги барча прогрессив ва революцион кучлар бирдамлиги ва ҳамкорлигини зўрайтириш, Америка империализмининг Вьетнам халқига қарши жинояткорона, мудҳиш уруши тугатилишига ва Вьетнам халқининг ўз тақдирини эркин белгилаш муқаддас ҳуқуқи қондирилишига бутун чоралар билан эришиш, империалистик-сионистик агрессияга қарши араб халқлари ёнини олиш, Фаластин халқи ўз миллий ҳуқуқлари тикланиши учун, ватани қайтариб берилиши учун ҳамма усуллар билан, шу жумладан, қўлига қурол олиб курашиш қонуний ҳуқуқини сўзсиз қўллаб-қуватлаш. Африка, Осиё ва Латин Америкаси халқлари билан биргалашиб, эски ва янги мустамлакачиликка қарши, фашизм ва ирқчиликнинг кучайтирилишига қарши озодлик, демократия, социализм ва тинчликни ёқлаб чиқишдир.

Марксизм-ленинизм принциплари асосида бирлашган, унинг интернационал моҳиятига содиқ коммунистик ва ишчи партиялар ер курасининг барча районларида ўйнаши керак бўлган биринчи навбатдаги раҳбар авангардлик роли мазкур кураш муваффақиятининг гаровидир.

Нотиқ жаҳондаги барча антиимпериалистик кучлар кенг революцион фронтини тузиш учун, империалистик агрессия йўлига ва термоядро уруши таҳдидлари йўлига ғов солиш учун халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигининг ҳаётий, муҳим эканлигини таъкидлади.

Келишмовчиликлар қандай шаклда намоён бўлмасин ва қаердан келиб чиқмасин, уларни антисоветизмдан воз кечиш асосида, уни сўзсиз қоралаш, барча партияларнинг суверенитети ва тенг ҳуқуқлилигини ҳурмат қилиш, ички ишларига аралашмаслик асосида, марксизм-ленинизм негизидаги бирлик ва хилма-хилликнинг ўзаро алоқасини тушуниш асосида секин аста енгиб ўтилишига эришмоқ зарур.

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ТЕАТРГА АКАДЕМИК ТЕАТР УНВОНИ БЕРИЛДИ

13 июнда Горький номли республика драма театрига Академик театр унвонини бериш тўғрисидаги шаҳодатнома тантанали вазиятда топширилди. Бу шаҳодатномани театр коллективига СССР маданият министрининг ўринбосари Н. Н. Мохов топширди.

Ўзбекистон Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Турсунов саҳна усталарини, театрнинг барча ходимларини театр ҳаётидаги муҳим воқеа билан самимий табриклади.

Театр коллективини республика театр жамияти правлениесининг раиси, СССР халқ артисти Олим Хўжаев, «Ташсельмаш» заводининг слесари И. Калтунлар ҳам муборакбод қилдилар.

Горький номли Академик театр директори С. Р. Лейкина жавоб нутқи сўзлади.

Тантанали кечада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Р. Курбонов, В. Г. Ломоносов, Р. Н. Нишонов ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда)

1969 йилда давлат ресурсларидаги донни яхши жойлаштириш ва сақлашни таъминлаш мақсадида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, СССР Саноат қурилиши министрлиги, СССР Қурилиш министрлиги ва СССР Министрлар Советининг тайёрлаш давлат комитети элеваторлар ва механизациялаштирилган дон омборларини ишга тушириш юзасидан 1969 йил планида кўзда тутилган топшириқларнинг белгиланган муддатларда бажарилишини таъминлашлари керак. 1969 йилда ғаллани қабул қилиб олувчи корхоналарда дон омборларини қўшимча равишда қуриш ва ишга тушириш юзасидан ҳам топшириқ белгиланди. Ғаллани қабул қилиб олувчи корхоналарда, элеваторлар қурилишида одатдагидан кўпроқ материалларни вужудга келтириш учун ва дон омборларини, асфальтланган майдончаларни ҳамда бошқа иншоотларни қуриш учун капитал маблағлар миқдорини кўпайтириш ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қўшимча равишда бинокорлик материаллари ажратиб бериш кўзда тутилди.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг 1969 йилда дон омборлари ва асфальтланган майдонларни барпо этиш учун хўжалик ташкилотларини, уларнинг қайси ташкилотга бўйсунишларидан қатъи назар, жалб этишлари, давлат ресурсларига тегишли донни қўйиш ва вақтинча сақлаш учун корхона ва ташкилотларда бўлган бўш бинолардан фойдаланишларига рухсат этилди.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг 1969 йилдаги ҳосилни йиғиштириб олиш учун барча корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг асосий ишига зарар етказмаган ҳолда уларнинг юк автомобилларини ва борт автоприцепларини машина ҳайдовчилари, ремонт воситалари билан бирга жалб қилишларига рухсат этилди. Бу қарорда кўрсатилган бир қанча министрликлар ва идоралар бундан мустаснодир.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ажратиб бериладиган автомобилларни автомобиль хўжаликлари, совхозлар, колхозларнинг автомобиль хўжаликларига бириктиб қўйиш тартибини ва машиналардан автоколонналар уюштириш тартибини белгилаш, шунингдек, автомобилларни запас қисмлар ҳамда ремонт воситалари билан таъминлаш топширилди.

Юк ташувчи автомобилларнинг, тракторлар ва комбайнларнинг носоз ва бузуқ жойларини оператив равишда тузатиш мақсадида типовой ремонт устахоналари мавжуд бўлган совхоз ва колхозларга узел ҳамда агрегатларни алмаштириш учун тегишли фонд яратиш тавсия қилинди. Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташийдиган юк автомобилларининг кечаю-кундуз ишлашини ташкил этиш зарур деб топилди. Ана шу мақсадларда иттифоқдош республикалар ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, ўлка ва область ижроия комитетлари ҳосилни йиғиштириб олишда банд бўлган барча автомобилларни ҳар битта автомобилга икки шофер ҳисобидан ҳайдовчилар билан таъминлашлари, зарур бўлиб қолган тақдирда халқ хўжалигининг бошқа тармоқларидаги шоферларни ҳам бу ишга жалб қилишлари зарур.

Ғаллани ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташишга, шунингдек, силос ташишга командировка қилинадиган шоферлар, ремонт ишчилари, механиклар, автоколонналарнинг бошлиқлари ва автомобиль хўжаликлари диспетчерларининг ўртача маошининг 75 проценти сақланади, лекин бу маош бутун командировка мобайнида асосий иш жойидаги тариф ставкасидан кам бўлмаслиги керак. Мазкур суммаларни корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ана шу ходимларнинг асосий иш жойидаги ўз маблағлари ҳисобидан тўлайдилар. Шу сабабли командировка қилинадиган ходимларга суточний ва квартира ҳақи тўланмайди.

1969 йилда дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳосилини ташиш вақтида катта ҳажмдаги автомобилларда ва прицепли автомобилларда (автопоездларда) ишловчи шоферлар учун қўшимча равишда тариф ставкасининг 25 проценти миқдорида мукофот белгиланди. Бу мукофотлар ҳар бир сменадаги иш натижаларига қараб белгиланган бутун иш вақти мобайнида смена топшириқлари бажарилган тақдирда берилади.

Донни қабул қилиш муддатларини қисқартириш мақсадларида РСФСР Министрлар Совети ва Қозоғистон ССР Министрлар Советига 1969 йилда дон қабул қилиш бошланиши билан то 1 декабргача қўриқ ер районларидаги дон қабул қилиш пунктларида ғалла тушириш ва ғалла ортиш билан банд бўлган юк ташувчи ишчиларга кундалик нормаларини бажарганликлари тақдирда 50 процент оширилган баҳо бўйича иш ҳақи тўлаш ҳуқуқи берилди.

Ғаллани ва дон-дуккакли экинларни, кўп йиллик уруғли ўтларни йиғиштириб олишда, зиғирни ва силосбоп экинларни йиғиштириб олишда комбайнларда ишлайдиган совхозлар ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарининг тракторчи-машинистлари ҳамда комбайнчиларига хўжаликда белгиланган мавсум нормасини бажарганлик учун, ҳосилни яхшилаб сифатли ва нобуд қилмасдан йиғиштириб олганда 2 центнердан 4 центнергача миқдорда (пул тўлатмай) ғалла беришга рухсат қилинди.

Комбайн агрегатларининг бошқа қуйидаги ходимлари тракторда ишловчи тракторчи-машинистга — 80 процент миқдорида, комбайнчи ёрдамчиси ва шоферга — 70 процентдан ва ғарамловчига комбайнда ишлайдиган комбайнчига бериладиган ғалланинг 50 проценти миқдорида ғалла берилади. Шу билан бирга тракторчи машинистларнинг, комбайнчиларнинг ҳамда бошқа ходимларнинг хоҳишига қараб натура билан тўланадиган ҳақ донни топшириш баҳоларига тўғри келадиган миқдорда пул билан алмаштирилиши мумкин.

Ўримда қатнашадиган тракторчи-машинистларга Сибирь, Урал, Узоқ Шарқ ва Қозоғистоннинг қўриқ ерларидаги хўжаликларда ғаллани ўриб ётқизиб кетган тақдирда дастлабки 7 кун мобайнида, қолган районларда эса ҳар бир экинни оммавий йиғиштириб олиш бошланган дастлабки 5 кун мобайнида ҳосилга қараб ва ўрим-йиғимнинг шароитига қараб ғалласи ўриб олинган ҳар гектар ер учун 0,5 килограммгача, нўхат ўриб олинганида 1,5 килограммгача дон берилсин.

Совхозлар ва бошқа давлат хўжаликларнинг кўрсатилган миқдорда дон бериш норма ва тартиби иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари томонидан белгиланади.

Совхозларнинг директорларига ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарининг директорларига 1969 йилда доимий ишловчи ходимларга шунингдек ана шу экинлар ҳосилини йиғиштириб олишга жалб қилинган ходимларга иш ҳақи ҳисобига планда кўрсатилган таннарх бўйича, лекин чакана нархлардан ортиб кетмаган баҳода сотиш учун 10 процентгача картошка, сабзавот, мева, узум ва резавор мевани сарфлашга рухсат берилди.

Колхозларга мазкур қарорда совхозларнинг ходимлари ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари ходимлари учун белгиланган рағбатлантириш чораларини қўллаш тавсия этилди.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига 1969 йилда мустасно тариқасида, республикалар, ўлкалар ва областларнинг ички ресурслари ҳисобига хўжалик раҳбарлари билан келишиб, қишлоқ хўжалик ишларида қатнаштириш ва ғаллани қабул қилиб оладиган пунктларда ишлаш учун шаҳарлар, ишчи посёлкалари ва қишлоқларнинг ишга яроқли аҳолисини жалб қилиш ҳуқуқи берилди.

Қишлоқ хўжалик ишларига ва дон қабул қиладиган пунктлардаги ишларга жалб қилинадиган ишчилар ва хизматчилар учун мазкур қарорга биноан, асосий иш жойларидаги ўртача ойлик иш ҳақининг 50 проценти сақланади. Корхоналар ва ташкилотлар мазкур суммаларни ишчи ва хизматчиларнинг асосий иш жойи бўйича ўз маблағларидан тўлайдилар. Шу сабабли қишлоқ хўжалик ишлари ва ғалла қабул қилиш пунктларига жалб этиладиган ишчилар ва хизматчиларга суточний ва квартира ҳақи тўланмайди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қишлоқ хўжалик ишларига жалб қилинадиган аҳолининг меҳнатига ҳақ тўлаш ва йўл харажатларини тўлаш тартибини белгилаш топширилди.

РСФСР Министрлар Советига ва Қозоғистон ССР Министрлар Советига, РСФСР билан Қозоғистон ССРнинг қўриқ ер районларига ишлагани борадиган комбайнчиларга, комбайнчи механикларга, тракторчиларга ва лафетли ўрим агрегатларининг машинистларига вақтинча ишлагани борадиган жойларигача қатнов ҳақини ҳамда қайтишларида уларга йўлда ўтадиган вақтлари учун ўртача иш ҳақи ва совхозга ёки колхозга келишлари билан дастлабки 3 кун учун ҳақ тўлашга рухсат қилинди (ўртача иш ҳақи асосий иш жойида кейинги 3 ойда олган маошига қараб ҳисоблаб чиқарилади). Совхозларда мазкур механизаторларга меҳнат ҳақи қўриқ совхозларда қўлланилаётган норма ва баҳоларда тўлансин.

Комбайнчиларга, комбайнчи — механикларга, тракторчиларга ва лафетли ўрим машиналарининг машинистларига асосий иш жойидаги ўртача маошининг 75 проценти сақланади. Корхоналар ва ташкилотлар мазкур суммаларни механизаторларнинг асосий иш жойидаги ўз маблағлари ҳисобига тўлайдилар ва бу иш ҳақи фондига киритилмайди. Шу сабабли, командировка қилинган механизаторларга суточний ва квартира ҳақи тўланмайди.

РСФСР ва Қозоғистон ССРнинг қўриқ ер районларида 1969 йил ҳосилини йиғиштириб олиш учун бошқа районлардаги колхозлардан командировка қилинган комбайнчиларга, комбайнчи-механикларга, тракторчиларга, лафетли ўрим машиналарининг машинистларига ва шоферларга суточний ҳамда квартира ҳақи ўрнига кунига 1 сўм 70 тийиндан пул тўланади. Бу ҳақни улар қайси хўжаликка келган бўлсалар ўша хўжалик тўлайди. Шу сабабли колхозчиларнинг асосий иш жойларида уларга ўртача иш ҳақи сақланмайди.

Колхозларга командировка қилинган механизаторларга совхозларда мавжуд норма ва баҳоларга қараб иш ҳақи тўлаш тавсия этилди.

РСФСР Министрлар Совети ва Қозоғистон ССР Министрлар Советига колхозларга, совхозларга ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарига РСФСР ва Қозоғистон ССРнинг қўриқ районларида ҳосилни йиғиштириб олишга келган ҳамда шу районларда комбайнларда ўзининг мавсум иш нормасини бажарган комбайнчиларга ва комбайнчиларнинг ёрдамчиларига нақд пулга давлат харид нархлари баҳосида 10 центнергача, мавсум нормасини бажармаган комбайнчиларга ва комбайнчиларнинг ёрдамчиларига эса совхоз директори ёки колхоз правлениесининг фикрига мувофиқ комбайнларда мавсум нормасининг бажарилишига қараб туриб шундан озроқ миқдорда дон сотиш ҳуқуқи берилди.

СССР Министрлар Советининг тайёрлаш давлат комитетига 1969 йилда РСФСР ва Қозоғистон ССР қўриқ районларига ҳосилни йиғиштириб олиш учун келган комбайнчилардан ва комбайнчиларнинг ёрдамчиларидан мустасно тариқасида, иш ҳақига теккан донни станция ёнидаги, пристань ёнидаги ғалла қабул қилиш пунктларида уларнинг ҳар биридан 14 центнергача ғалла қабул қилиб олишга рухсат берилди. Бунда уларнинг ҳар бири 1969 йил ҳосилини йиғиштиришда иш ҳақига олган доннинг миқдори тўғрисида хўжаликлардан берилган справкасини кўрсатади ва уларга муқум турадиган жойларида шунга тенг миқдорда дон олиш ҳуқуқини берувчи справка берилади.

Бу йил дон ва қанд лавлаги ташишда икки сменада ишлайдиган (битта автомобилда иккита шофер) автомобилларнинг бир кеча-кундузда камида 20 соат тўхтовсиз ишлашини таъминлаган шоферларни тариф ставкасининг 20 проценти миқдорида, Сибирь, Урал, Қуйи ва Ўрта Волга районларида ҳамда Қозоғистон ССРнинг қўриқ районларида эса дон ташишда ишлаётган шоферларни тариф ставкасининг 40 проценти миқдорида қўшимча мукофотлашга рухсат берилди. Мукофотлар бир кечаю-кундузлик иш натижаларига қараб берилади. Бунда бир кечаю-кундузлик топшириқнинг бажарилган бўлиши ва автомобиль кейинги кунларда ишлаш учун соз ҳолда топширилган бўлиши шарт.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1969 йилда колхоз ва совхозларда ишларнинг энг қизғин долзарб пайтларида саноат корхоналарининг, транспорт ва бошқа корхоналарнинг, муассасалар ва ташкилотларнинг белгиланган план топшириқларини бажаришларига ҳалал етказмаган ҳолда уларнинг тракторлари ва автобензовозларини шоферлари билан биргаликда, шунингдек машинист тракторчиларни ва бошқа механизаторлар ҳамда шоферларни қишлоқ хўжалик ишларига жалб қилишга рухсат берилди.

Техникани олиб келиш ва кўрсатилган мазкур ходимларнинг иш жойига келиши ва қайтиб кетиши билан боғлиқ харажатларни ана шу техникани ва ходимларни колхоз ва совхозларга юбораётган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўз маблағлари ҳисобига тўлашлари керак.

СССР Давлат банки мустасно тариқасида, 1969 йил 1 ноябригача айрим колхоз, совхозларга ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига запас қисмлар, ремонт материаллари, нефть маҳсулотлари ҳақини тўлаш, машина-трактор паркини ремонт қилиш ва техника хизмати кўрсатиш ҳамда бошқа ишлар ҳақини тўлаш учун қисқа муддатли кредит бериб туриши керак.

Темир йўл министрлиги, РСФСР Дарё флоти министрлиги ва Денгиз флоти министрлиги машина, ускуналар, запас қисмлар, автомобиль шиналари, металлопрокат, ёғоч ва бинокорлик материаллари, нефть маҳсулотлари, қурилиш конструкциялари, рудали бўлмаган ва бошқа материаллар ортиш учун вагонларни, кемаларни ва контейнерларнинг биринчи навбатда (план бўйича) бериб турилишини таъминлашлари, қишлоқ ва сув хўжалигига, ғалла қабул қиладиган пунктларга, суғориш ва ернинг захини қочириш системалари қурилишига, элеваторлар, омухта ем корхоналари, тегирмонлар қурилишига ва 1969 йилда ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ҳамда асрашни таъминлаш билан боғлиқ объектларга жўнатилаётган юк ортилган вагонлар ва кемаларнинг темир йўл ва сув йўлларидаги ҳаракатини назорат қилиб туришлари зарур.

Пландан ортиқча юк ташиш зарурати туғилган тақдирда мазкур юкларни министрликлар ва идоралар билан келишиб, жўнатиш учун вагонлар, кемалар ва контейнерларнинг берилиши таъминлансин.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги билан ва тегишли республика касаба союзлари советлари билан келишиб, 1969 йил ғалла ҳосили ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиштириб олиш ва ташиш даврида қишлоқ районлари ёки группа районлари учун, шунингдек область, ўлка ва Автоном республикалар учун автоколонналарга ва бошқа транспорт бўлинмаларига ҳар ўн кунлик иш якунларига қараб бериб туриладиган пул мукофоти билан кўчма Қизил Байроқлар таъсис этиш топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига «1969 йил қишлоқ хўжалик маҳсулотларини автомобилда ташиш аълочиси» деган фахрий унвон белгилаш, бу унвонга сазовор бўлган кишиларга область, ўлка ижроия комитетларининг, республика Министрлар Советининг ёрлиқларини ҳам қўшиб топшириш тавсия қилинди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, СССР Министрлар Советининг тайёрлаш давлат комитетига ва «Союзсельхозтехника»га 1969 йил ҳосилини ўриб-йиғиштириб олишни ўтказишга ажратилган моддий ресурсларнинг қатъий тежаб сарфланишини таъминлаш топширилди.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, район партия комитетлари ва саноат корхоналарининг партия ташкилотларига 1969 йил қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини йиғиштириб олишга тайёргарлик ва ўрим-йиғимни ўтказишда саноат корхоналари томонидан колхоз ва совхозларга оталиқ ёрдамини уюштириш таклиф қилинди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети партия, совет, қишлоқ хўжалик, комсомол ва касаба союз ташкилотлари, колхоз ва совхозлар 1969 йилда ғалла, техника ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш, ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш, зарур бўлган миқдорда ем-хашак ғамлаб қўйиш, давлатга ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планларини тўла ва ортиғи билан бажариш учун барча чораларни кўрадилар, деб ишонадилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

ТАКЛИФ МАЪҚУЛЛАНДИ

Республика Министрлар Совети илмий-тадқиқот ва экспозиция ишини янада такомиллаштириш ҳамда ривожлантириш мақсадида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг таклифини қабул қилиб, Ўзбекистон халқлари тарихи музейини Маданият министрлиги ихтиёридан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси қарамоғига ўтказишга қарор қилди.

Маданият министрлигига музейнинг барча штат ва иш ҳақи фонди, бинолари, жиҳозларини ўз балансидан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси балансига ўтказишни, Фанлар академиясига эса музейни қабул қилиб олишни топширди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва Республика Молия министрлиги музей Фанлар академияси ихтиёрига ўтказилганлиги муносабати билан республиканинг 1970 йил бюджетида музейни таъминлаш учун харажатларни кўзда тутиши лозим.

ТЕМИР ЙЎЛ ИШИ ЯХШИЛАНАДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кўрсатиб ўтадики, айрим йўл хўжаликларида техника тараққиётига етарли эътибор берилмаётганлиги, Бойнов — Қўнғирот ва Самарқанд — Қарши темир йўллари, қўшимча излар, саралаш станцияларн лойиҳасини тузиш ва қуриш ишлари суст бораётганлиги оқибатида саноат, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳамда Ўрта Осиё темир йўлида юк ташиш ўртасида узилиш рўй берди.

Ўрта Осиё темир йўлида юк ташишни яхшилаш мақсадида Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўрта Осиё темир йўл бошқармасига йўл ишини яхшилаш, тепловоз ва вагонлардан фойдаланиш эффективлигини ошириш учун барча чораларни кўришни топширди.

Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига темир йўл станцияларидан юк ва контейнерларни ўз вақтида ташиб олишга эришиш учун зарур қўшимча тадбирларни амалга ошириш юкланди. Юк қабул қилиб олувчи министрлик ва идоралар марказлашган тартибда келтириладиган юк ва контейнерларни кечаю-кундуз қабул қилиб олишни ташкил этишлари, Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси эса автомашиналарнинг нормадан кўп туриб қолишига йўл қўймаслиги керак.

ИЛҒОРЛАРГА МУКОФОТ

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари қишлоқ ва овул Советлари ижроия комитетларининг 1968 йилги иш якунлари бўйича топширган материалларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ўтган йили хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишда, шунингдек, ташкилий-оммавий ишларни яхшилашда катта муваффақиятларга эришган ижрокомлар ишини қайд қилди. Қорақалпоғистон АССР Хўжайли районидаги Найманкўл овул Совети ижроия комитетини «Москвич» енгил автомашинаси билан, Андижон область Хўжаобод районидаги Мойариқ, Бухоро область, Ромитан районидаги Янгибозор, Қашқадарё область, Косон районидаги Косон, Сурхондарё область, Термиз районидаги Октябрь, Фарғона область, Қува районидаги Тўхтабоев номли, Наманган область, Поп районидаги Чодак, Самарқанд область Пайариқ районидаги Нариманов номли, Хоразм область, Ҳазорасп районидаги Боғот, Сирдарё область, Сирдарё районидаги Малик қишлоқ Советларининг ижроия комитетларини, шунингдек Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги Тўйтепа қишлоқ Совети ижроия комитетини биттадан М-634 маркали мотоцикль билан мукофотлашга қарор қилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетига юқорида кўрсатилган қишлоқ Советларининг раисларини, раис ўринбосарларини ва котибларига ойлик иш ҳақлари миқдорида мукофот бериш ҳамда ана шу илғор қишлоқ Советларининг иш тажрибасини кенг ёйиш топширилди.

ПИЛЛАЧИЛАР ЗАФАРИ

САМАРҚАНД. Нарпай районининг пиллачилари катта ютуқни қўлга киритдилар. Улар йиллик пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида Ватанга рапорт бердилар. Нарпайликлар давлат пилла омборларига 279,7 тонна аъло навли пилла топширишга муваффақ бўлдилар. Район пиллачилари эришган катта ютуққа Охунбобоев номли, «Самарқанд», Карл Маркс номли, «Иттифоқ», «Ўзбекистон», «Москва» колхозларининг пиллачилари катта ҳисса қўшдилар.

Район пиллачилари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, яна 40 тонна пилла топшириш мажбуриятини олдилар.

* * *

ҚАШҚАДАРЕ. Қамаши районидан ҳам хушхабар келди: район пиллачилари йиллик пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариб, пунктларга 32,5 тонна «кумуш тола» етказиб беришга эришдилар. Улар ўз имкониятларини ҳисоблаб кўриб, яна 4 тонна аъло сифатли пилла сотишга қарор қилдилар.

* * *

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН. Тўрткўл районининг пилла усталари ҳам ажойиб ғалабани қўлга киритдилар. Тўрткўлликлар Ватан пилла омборларига 170 тонна аъло навли пилла етказиб бериб, йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Район хўжаликларининг пилла усталари ўз устларига қўшимча мажбурият олдилар. Улар яна пландан ташқари 20 тонна пилла сотишга аҳд қилдилар.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

ҚЎРҚҚАН ОЛДИН МУШТ КЎТАРАР...

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги «Ферзаготхлопкотрест»и «Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 19 апрель сонида босилган «Қўрққан олдин мушт кўтарар...» сарлавҳали фельетон юзасидан текшириш ўтказди. Текширишда фельетонда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Молия-хўжалик интизомининг бузилишига йўл қўйгани, хизмат мансабини суиистеъмол қилгани учун Тошлоқ пахта тозалаш заводига қарашли Ленин пахта тайёрлаш пунктининг мудири К. Егоров вазифасидан бўшатилди. Пункт ходимларидан М. Ҳайдаров ва А. Қодировни ишда қолдириш-қолдирмаслик масаласи улар ўзлари қабул қилган пахтани заводга тўла топшириб бўлганларидан кейин ҳал қилинади. Меҳнаткашларнинг ҳақли эътирозига қулоқ солмагани учун завод хом ашё тайёрлаш бўлимининг мудири Г. Аҳмедов вазифасидан четлаштирилди. Бу ҳақдаги буйруқ республика Пахта тозалаш саноати министрлигининг тасдиғига юборилди.

СИРДАРЕ: Пахтакор районидаги «Пахтакор» совхози 5-бўлими 6-бригадасининг илғор механик-ҳайдовчиси А. Ҳайдаров кунига 6-7 гектар ердаги ғўза қатор ораларини культивациялаб, экинни бир йўла озиқлантириб боряпти.

А. Тўраев фотоси.

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИНИ ҚИЗҒИН МАЪҚУЛЛАМОҚДАЛАР

АҚЛ-ИДРОК ТАНТАНА ҚИЛМОҒИ КЕРАК

Куни кеча СССР ҳукуматининг Хитой ҳукуматига йўллаган баёнотини бутун матбуот органлари эълон қилди, радио орқали эшиттирилди. Ушбу баёнот билан танишиб чиққан кишида Совет ҳукуматининг ақл-идрок билан олиб бораётган ленинча доно сиёсатининг Совет—Хитой муносабатларида ҳам чидам, сабр-тоқат билан олиб борилаётганлигига тўла ишонч ҳосил бўлади.

Баёнотдаги «СССРнинг Хитой халқига нисбатан сиёсати ҳеч қачон ўзгармади ва ўзгармай қолаверади: бу сиёсат узоқ муддатга мўлжалланган перспективага асосланади. Совет ва Хитой халқларининг туб манфаатлари бир хил эканлигини эсдан чиқарганимиз йўқ» деган сўзлар ҳар бир совет кишисининг қалб сўзларидир.

Хитой маъмурлари биз билан чегарадош районларда қанчалик қабиҳ игвогарликлар қилмасин, биз бу хатти-ҳаракатлар Хитой халқи номидан қилиняпти деб ўйламаймиз. Хитой ҳукумати, Баёнотда таъкидланганидек, ҳар икки мамлакат чегарасидаги вазиятни нормаллаштиришга тайёр бўлса, бунинг учун йўл очиқ.

Ш. УРАЗАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

КЎНГИЛДАГИ ГАПЛАР

Биз, деҳқонлар жонажон ҳукуматимизнинг Хитой Халқ Республикаси ҳукуматига йўллаган янги Баёнотини зўр қизиқиш билан ўқиб чиқдик. Бу ҳужжатдаги ҳар бир фикр шундай донолик, вазминлик билан айтилганки, уларни фақат риёкор кишигина тан олмаслиги мумкин.

Хитой раҳбарлари асоссиз даъволардан ўзларини тийиб, ҳақиқатга тан беришлари, ҳар икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстликка раҳна солмасликлари керак. Мана бу мардликнинг иши бўларди!

Гапнинг лўндаси шуки, биз ҳукуматимизнинг ушбу Баёнотини тўла маъқуллаймиз ва Хитой раҳбарларини оқилона иш тутишга даъват этамиз.

М. ШЕРБУТАЕВ,
Фарғона область, Қува районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, СССР Олий Советининг депутати.

ВАЪДАГА ВАФО

Республикамизнинг «кумуш тола» ижодчилари улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига авж олиб кетган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, Ватанга катта армуғон тайёрладилар. Ўтган куни йиллик пилла тайёрлаш мажбурияти баҳорги қурт боқиш ҳисобигаёқ адо этилди.

Муваффақиятга эришиш осон бўлмади. Январь ва февраль ойларидаги қаҳратон совуқ пилла қуртининг озуқа базаси бўлган тут плантацияларига қаттиқ шикаст етказди. Ўзбекистоннинг деярли ҳамма областларида дарахтзорлар сийраклашди.

Бундай шароитда ишни моҳирона ташкил этиш талаб этиларди. Амалда шундай қилинди ҳам. Баъзи районларда пилла қуртининг баргга тўймай қолиши олдини олиш мақсадида барг бериш қаттиқ ҳисоб-китоб асосида ташкил этилди. Апрелнинг деярли ҳамма кунлари ҳарорат паст келгани оқибатида барг яхши ўсмади. Натижада қуртни очириш 15-18 кун кечикди.

Бундай қийинчиликларни енгиш мақсадида қўшимча тадбирларни кўришга тўғри келди. Тут плантацияларн алоҳида парвариш қилиниб, етарли миқдорда озуқа запаси тайёрлаш юзасидан шошилинч чоралар кўрилди. Мана энди илк баҳордан тер тўкиб қилган меҳнатларимиз мева берди: плангина эмас, социалистик мажбурият ҳам адо этилди! Республика бўйича ўрта ҳисобда ҳар қутидан 60,8 килограммдан пилла олинди.

Эришилган муваффақият пиллачиларимизнинг фидокорона меҳнати натижаси, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг моҳирона олиб борган ташкилотчилик ишлари самарасидир. «Кумуш тола» хазинасининг баракали бўлишида Фарғона заршуносларининг ҳиссаси катта. Улар 4630 тонна пилла топширдилар. Бу область бўйича ҳар қутисидан ўрта ҳисобда 69 килограммдан пилла топширилди.

Катта зафарда Сурхондарё, Бухоро, Наманган Қашқадарё областларининг ҳиссаси салмоқли бўлди. Бугун-эрта қолган областлар ҳам ёруғ юз билан ғалаба рапорти беришга шайланмоқдалар.

Айрим районлар ва хўжаликларнинг эришган муваффақияти ҳаммани қувонтиради. Ўзбекистон райони пиллачилари 9733 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 70,3 килограммдан, Охунбобоев райони заршунослари 11,5 минг қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 71,1 килограммдан ҳосил кўтариб, барчага намуна бўлдилар. Ҳар қутисидан 75-80 килограмм ва ундан ҳам ортиқ пилла олган хўжаликлар республикамизнинг деярли ҳамма областларида бор.

Олияхон Султонова, Ҳурмат Тешаеваларнинг издошлари ва шогирдлари айниқса катта зафар қучишди. Термиз районидан Б. Турсунова, деновлик М. Урупанова, задарёлик Х. Йўлдошева, учқўрғонлик Ш. Мансурова, қоракўллик А. Искандарова, қувалик М. Қаюмова, бағдодлик А. Акбарова ва бошқа пилла усталари қурт боқишни 21-22 кунда тамомлаб, ҳар қутисидан 100-110 килограммдан пилла териб олишди.

Бу муваффақиятлар ўз-ўзидан келгани йўқ. Бунда қишлоқ меҳнаткашларининг маҳорати, фан билан кун сайин мустаҳкамланиб бораётган алоқанинг самараси катта бўлди.

Айниқса Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институти, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг пиллачилик ва тутчилик кафедраси ходимлари, олимлар баракали меҳнат қилишди. Пилла қуртини юксак уюшқоқлик билан боқиш ва агротехника қоидалари асосида парвариш қилишда улар пиллачиларга амалий ёрдам ва йўл-йўриқ кўрсатиб туришди. Шунингдек, республикадаги пилла уруғчилиги заводларининг коллективлари ҳам мўл ҳосил етиштиришда жонбозлик қилдилар. Уларнинг беғараз ёрдамларини қишлоқ меҳнаткашлари юксак қадрлайдилар.

Мажбурият бажарилди. Лекин баракали ҳосил хирмони ҳамон кўкка бўй чўзмоқда. Фидокор пиллачиларимиз давлатга яна 1600 тонна қимматли хом ашё етказиб бериш юзасидан қўшимча мажбурият олдилар. Улар бу сўзларининг ҳам уддасидан чиқишларига шак-шубҳа йўқ.

Э. ТОЖИЕВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг ипакчилик бош бошқармаси бошлиғи.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш борасида Совет Иттифоқи дунёда биринчи ўринни эгаллайди. Тиббий ёрдам бизда бепул бўлиб, меҳнаткаш омманинг ҳамма табақалари малакали шифокорлар хизматидан баҳраманд этилган. Совет медицинаси тараққиётининг энг муҳим йўлларидан бири — турли хил касалликларнинг олдини олиш, уларни профилактика қилиш усули билан бутунлай йўқ қилиб ташлашдан иборатдир.

Совет ҳокимияти йилларида тиббий хизмат даражаси ва кўлами мисли кўрилмаган миқёсда юксалди. Биргина Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли шифохоналардаги ўринлар сонининг ўзи ҳозир 111 мингтага яқиндир. Уларда 20 мингга яқин врач хизмат қилмоқда. Ваҳолонки, чор Россияси, масалан, 1913 йилда соғлиқни сақлаш ишларига киши бошига бир йилда атиги 14 тийиндан маблағ ажратган эди, холос.

Республикамизда медицина соҳаси бўйича ўнлаб олий ўқув юртлари ва илмий-тадқиқот институтлари самарали иш олиб бормоқда.

Биз, энг олижаноб касб эгалари бўлган шифокорларимизни медицина ходимлари куни байрами билан қутлаймиз.

БУГУН — МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИ КУНИ

Тошкент авиация заводи касалхонасининг шифокорлари халқ саломатлиги йўлида хизмат қилувчиларнинг ҳамиша олдинги сафларида бормоқдалар. Сиз суратда шу касалхонанинг жонкуяр шифокорларидан уролог Ҳайриддин Ғуломов, хирургия бўлими мудири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Носир Хўжаев (ўртада) ва ординатор Мария Фролковаларни кўриб турибсиз.

Н. Глауберзон фотоси.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР — Халқаро ҳаёт

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИ ТАНИДИЛАР

ДАМАШҚ, 12 июнь (ТАСС). Сурия Араб Республикаси бугун Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматини таниди.

Дамашқ радиосининг хабар беришича, Сурия ҳукумати айни вақтда Жанубий Вьетнам Республикасининг янги ҳукумати билан элчихона даражасида дипломатия муносабатлари ўрнатишга қарор қилди.

ЖАЗОИР, 12 июнь. (ТАСС). Жазоир Халқ Демократик Республикаси Жанубий Вьетнам муваққат революцион ҳукуматини тан олди.

Жанубий Вьетнам Миллий Озодлик фронтининг Жазоирдаги доимий вакиллиги элчихона даражасига кўтарилди. Жазоир Халқ Демократик Республикасининг ҳукумати ҳам Жанубий Вьетнам революцион ҳукумати ҳузурида ўз элчисини тайинлади.

ГАВАНА, 12 июнь. (ТАСС). Куба Революцион ҳукумати Жанубий Вьетнам Республикасининг муваққат революцион ҳукуматини расмий равишда таниди. Куба Революцион ҳукуматининг баёнотида жумладан бундай дейилади: Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг тузилганлиги Вьетнам халқининг империалистик агрессияга қарши олиб бораётган қаҳрамонларча курашида ҳал қилувчи қадамдир.

БЕРЛИН, 12 июнь. (ТАСС). АДН агентлиги хабар беради: Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматини танишга қарор қилди. ГДР Министрлар Советининг Раиси Вилли Штоф бугун шу ҳақда маълум қилди.

Вилли Штоф уқтириб ўтдики, ГДР ҳукуматининг бу тадбири ҳар иккала мамлакат халқлари ўртасида империализмга қарши муштарак кураш негизида мавжуд дўстона муносабатларни ривожлантириш учун янги имкониятлар яратиб беради.

ПХЕНЬЯН, 12 июнь. (ТАСС). Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукумати Жанубий Вьетнам Республикасининг муваққат революцион ҳукуматини Жанубий Вьетнам халқининг чинакам қонуний вакили сифатида таниди ва у билан дипломатия муносабатлари ўрнатишга қарор қилди, дейилади КХДР ҳукуматининг бу ерда эълон қилган ахборотида.

Баёнотда айтиладики, Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг озод қилинган районда ташкил этилганлиги миллий озодлик революциясини амалга ошириш йўлида эришилган тарихий ғалабадир.

ВИЗИТ ТУГАДИ

ҚОҲИРА, 13 июнь. (ТАСС). СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Бирлашган Араб Республикасига қилган тўрт кунлик дўстона визитини бугун тамомлаб, ўз Ватанига учиб кетди. У БАР ташқи ишлар министри Маҳмуд Риаднинг таклифига биноан бу ерга келган эди.

А. А. Громикони БАР Президенти Носир қабул қилди ва у БАР ташқи ишлар министри Маҳмуд Риад бошчилигидаги Миср делегацияси билан музокаралар олиб борди.

●

Кюрасао. Мамлакатнинг йирик шаҳри Виллемстадада нефть тозалаш заводи ишчиларининг намойишлари давом этмоқда. Намойишда қатнашаётганларга қарши Голландия денгиз пиёда аскарлари юборилди. Суратда: денгиз пиёда аскари Виллемстаданинг бўмбўш кўчасида.

АП—ТАСС телефотоси.

ФРАНЦИЯ: БУГУН ПРЕЗИДЕНТ САЙЛОВИ

2 июнга ўтар кечаси де голлчи ёшлар Елисей майдонида олғовур намойиш ўтказишди. Бу кўчадан ўтаётган ва Жорж Помпиду портретлари билан безатилган машиналарнинг кети кўринмасди. Йигитлар машина деразаларидан гавдаларини чиқариб, миллий байроқларни силкир ва бармоқлари билан француз тилидаги «ғалаба» сўзининг бош ҳарфи бўлган «V» ҳарфини кўрсатишарди.

Ҳайрон қолдим. Бундан атиги бир соат илгари турли шаҳар ва департаментлардаги сайлов натижаларини узлуксиз хабар қилиб турган телевидение бундай хулоса чиқаришга асос бўладиган бирон-бир гап айтгани йўқ эди. Сайлов давомида собиқ бош министр ўз рақибларидан ўтиб кетган бўлса ҳам, биринчи даврада ғалабага умид боғлай олмаслиги кўриниб турганди.

Зўр бериб сигнал чалаётган машиналар орасидан зўрға ўтиб уйга келдим. Дарҳол телевизорни қўйдим ва берилган овозларнинг узил-кесил натижаларини билдим. Бу натижалар президент сайловлари масаласини ҳал қилмаганлигини кўрсатарди.

Сайлов олди кампаниясини кузатиб турганлар учун бу тасодиф эмас эди. Май ойи давомида аҳолининг фикри сўраб билинганди. Бу тадбир номзодлардан бирон-бир киши биринчи даврада Елисей саройига кириш учун зарур бўлган овоздан кўпи билан 50 процентинигина олиши мумкинлигини кўрсатди. Овоз беришга икки кун қолганда эълон қилинган аҳолидан сўров натижалари Помпиду 40 процент, Поэр — 30 процент, Жак Дюкло — 17 процент овоз олиши мумкинлигини олдиндан айтган эди. Бошқа номзодлар эътиборга олинмаганди.

Биринчи давра якунлари процент жиҳатдан юқорида айтилган «каромат»га мос келмаса ҳам, асосий масалада тўғри чиқди: ўринлар тартибга мувофиқ тасдиқланганди. Биринчи ўринга собиқ бош министр Жорж Помпиду, иккинчи ўринга муваққат президент Ален Поэр, учинчи ўринга сўл кучларнинг номзоди Жак Дюкло чиққан эди. Дюкло 21,4 процент, яъни сўнгги сўровдагига қараганда анча кўп овоз олди. Бунга ҳеч ким ажабланмади. Чунки бутун май ойи давомида Дюклонинг обрўси тобора ошиб борди. Агар сўл кучларнинг сафларида Рокар ва Кривин сингари парокандачилар бўлмаганида, коммунистларнинг номзоди албатта Поэрдан ўзиб кетиб, иккинчи даврада курашни давом эттира оларди. Бунинг учун унга бор-йўғи икки процент овоз етишмади, холос!

1 июнга қадар сайлов механикасининг билағонлари Помпиду иккинчи даврада ғалабага эришиш учун биринчи даврада камида 47 процент овоз олиши керак, деб айтган эдилар. Лекин у уч процент кам овоз олди. Бу — Помпиду ғалаба қилиши учун қаердандир қўшимча равишда яна камида етти процент овоз олиши керак демакдир.

Поэрнинг кўпгина тарафдорлари унинг ғалаба қилишига ишончларини йўқотдилар. Шунинг учун бу номзод рақибининг лагерига кўчиб ўтиш эҳтимоли ҳам бор. Ҳар ҳолда, Помпиду олган овоз билан Поэр олган овоз ўртасидаги катта фарқ собиқ бош министрнинг ғалаба қилиши муқаррар эканлигидан далолат беради.

Поэр социалистик партиянинг номзоди, Марсель мэри Г. Дефферга бериладиган овозга катта умид боғлаган эди. Деффер бу хусусда муваққат президентга ваъда берганлигини Парижда ҳамма биларди. Бу Дефферни сўл де голлчилар, центристлар ва социалистлар составида «учинчи куч» барпо этиш ҳақидаги орзусига жуда мос келарди. Бироқ, бу ишнинг қатнашчилари Марсель мэрининг биринчи даврадаёқ бунчалик шармандалик билан йиқилишини кутмаган эдилар. У кутилган 8-10 процент ўринга атиги 5 процент овоз олди. Шу аҳволдан кейин бу ердаги шарқловчиларнинг ҳаммаси Дефферни сиёсий мурдалар рўйхатига киритиб қўйди. Бу номзод ҳатто Марселнинг ўзида ҳам тўпланган овозлар сонига келганда Жак Дюклодан орқада қолди. Ўзининг номуносиб хатти-ҳаракатлари, найранглари билан сўл кучлар сафларига нифоқ солиб, иккинчи даврада курашни давом эттириш учун халақит берганлиги учун меҳнаткашлар Дефферни адабини бериб қўйдилар.

Биринчи давранинг муҳим якуни шундан иборатки, Франция Коммунистик партиясининг номзоди ўзини «сўл» деб юрган номзодларнинг ичида биринчи ўринга чиқди. Овоз бериш якунлари шуни яна бир бор тасдиқладики, Франция Коммунистик партияси ишчилар синфининг ягона оммавий партияси, энг йирик ва энг обрўли сўл партия, мамлакат демократик ва ишчи кучларининг таянчи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Француз коммунистлари сайлов олди курашини жуда оғир шароитда олиб бордилар. Сўл кучларнинг биргаликда ҳаракат қилиш ҳақидаги битимини топтаган социалистик партия ўнг лидерларининг хоинона ҳаракатлари француз коммунистларини оғир аҳволга солиб қўйди. Ана шундай шароитда Жак Дюкло 20 процентдан кўп овоз олганлигининг ўзи мамлакатни демократик асосда ўзгартириш тарафдори бўлган французларга ишонч бағишламоқда. Улар Коммунистик партияни Францияда социализмга йўл очадиган, илғор демократиянинг ғалабаси учун курашда ишончли раҳнамо деб билмоқдалар.

Ю. БОЧКАРЕВ, (АПН мухбири).

Париж.

ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ЖАҲОН КОНГРЕССИ

14 июнда Хельсинкида хотин-қизларнинг Жаҳон Конгресси очилди. Совет хотин-қизлари комитетининг раиси, СССР Олий Советининг депутати, Совет Иттифоқи Қаҳрамони космонавт учувчи В. В. Николаева — Терешкова бу анжуманда қатнашаётган Совет делегациясига бошчилик қилмоқда. Делегация составида СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Ивановодаги Балашов номли йигирув-тўқув фабрикасининг тўқувчиси З. П. Пухова, РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. П. Лыкова, Тожикистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Н. Зарипова ва бошқалар бор.

12 июнда делегация Финляндия пойтахтига жўнаб кетиши олдида В. В. Николаева — Терешкова ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: конгрессда «Хотин-қизларнинг ҳозирги жаҳонда ўйнаётган роли» деган мавзунинг муҳокама қилиниши уларнинг оила, меҳнат ва жамиятдаги аҳволининг турли жиҳатларини қараб чиқиш имконини беради.

Совет делегацияси ўзига кўрсатилган ишончни оқлаш ва ўз дугоналарининг наказини бажариш учун ҳамма чораларни кўради. (ТАСС).

«СЕНДАН МЕН ЎТАЙ»

ШАХМАТ ОЛАМИДА

<> <>

«Тахтга миниш билан эмас, балки ўткир зеҳн туфайли подшоҳ бўлиш улуғ бир ишдир» деб ёзган эди машҳур рус ёзувчиси А. И. Куприн ўзининг бир мақоласида. Ана шундай «шоҳ»ларнинг бири Тигран Петросян бўлиб, унинг «тахти»га ҳозир таҳдид солаётган Борис Спасскийдир. Бахс давомида муаллақдек кўринаётган шахмат тожи учун ҳазилакам жанг бўлаётгани йўқ. Маълумки, Спасскийнинг уч йил олдинги ҳуружи ниҳоят даф қилинган эди. Эндигисида эса кураш «ё ҳаёт, ё мамот» тақлидида ўтяпти. «Улоқ» кўпроқ Спасский қўлида бўляпти-ю, аммо уни омон-эсон майдондан олиб чиқиб кета олганча йўқ... 1951 йилдан то ҳозиргача жаҳон биринчилиги учун тўққизинчи марта жанг бўляпти. Ҳаммасида ҳам совет шахмат мактабининг вакиллари ўзаро 24 мартадан куч синашиб келяптилар. Ана шу 24 партиядан иборат матчни шартли равишда футболдагидек икки таймга, ёки хоккейдагидек уч бўлимга, ёхуд олтитадан тўрт қисмга ажратиш мумкин. Қулайидан фойдаланаверамиз-да. Ўйиннинг биринчи бўлими — саккиз учрашувдан сўнг тож даъвогарининг қўли анча баландлаб кетиб, икки очко олдинга ўтиб олди. Мағлубиятдан эсанкираш ўрнига ўзини қўлга олган чемпион биринчи «тайм» охирига яқин ҳисобни тенглаштирди-қўйди — 6:6. Навбати билан кетма-кет икки бордан қаттиқ зарбага дучор бўлган гроссмейстерлар бир-бирларидан ҳайиқиб қолдилар шекилли, кейинги беш ўйинда ортиқча фаоллик кўрсатишга ботина олмай, дуранг билан қаноатландилар. Ўйиннинг иккинчи бўлимидан кейин ҳам ҳисоб тенг — 8:8 лигича қолди.

Учинчи бўлим шиддатли бошланишига ҳамма асослар бор эди. 17-ўйинда сицилианча ҳимоя усули ишга солинди. Аслида, буни ҳимоя эмас, қарши ҳужум деса бўлади. Негаки, қоралар ҳам осойишта йўллар билан чегараланмай, таъсирчанликни кучайтиришга интилади. Қора доналар билан ўйнаган Петросяннинг саккизинчи юриши жуда ажойиб бўлди. Йигирма минутча ўйга толган Спасскийнинг жавоби ҳам рақибиникидан асло қолишмасди: у сипоҳини қурбон берарди. Узоқ мулоҳазадан сўнг қоралар «инъом»ни қабул қилмай тўғри хулосага келди. Аммо, ўйин 30-юришдан ўтгач, жаҳон чемпиони янглишди. Даъвогар ундан усталик билан фойдаланиб ўйинни кечиктирди ва эртасига 58-юришга борганда ғолиб чиқди. 18-учрашувда Петросян яна қийинроқ аҳволда қолганига қарамай дурангга эришди. Ўн тўққизинчи ўйин эсда қоладиган учрашув бўлди, десак ҳақлимиз. 24 юриш ичидаёқ масала ҳал бўлди. Қора доналарга бошчилик қилган Петросян, бу гал сицилианча ҳимоянинг ўта мураккаб вариантларидан бирини танлаб: «дурангга тоқатим йўқ», дегандек ишорани қилди. Мувозанатни тиклашга ҳаракат қилмаса бўладими. Ўйин охирлаяй деяпти, ахир. Томонлар ўз шоҳларини қарама-қарши рокировка қилганларидан кейин ниятлари аён бўлди-қўйди. Энди ким олдин пухта ҳужумга ўтса, марра ўшаники!

Шу мақсадда Спасский 15-юришда бир пиёданинг баҳридан ўтди. Петросян буни олмаса бўлмасди. Оқ сипоҳлар очиқ йўлга турна қатор терилиб, бўлажак «отишма»га шайланди. Қора шоҳ жойлашган «қалъа» деворлари аста нурай ва қулай бошлади. Зарбалар шунчалик зўрайдики, 24-юришга боргандаёқ мот ғавфидан қутилиш чораси йўқлигига ишонч ҳосил қилган жаҳон чемпиони таслим бўлишни афзал кўрди. Бундан ҳаяжонланган кишилар ҳам бўлди. СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Н. Чнеколопян, МГУ профессори Ю. Филиппов, ёзувчи Л. Зорин, СССР халқ артисти Игорь Люпсеев ва бошқалар бу учрашувдан қанчалик лаззатланганликларини матбуотда эълон қилдилар. Кўпчилик: «Энди иш битди, Петросян ўзига кела олмайди, ҳазилакам зарбами бу», деган қатъий фикрга келгани рост. Аммо, у ҳақиқий шахмат жангчиси эканини яна бир бор шахмат оламига маълум қилиб қўйди. 20 учрашувда фарзин гамбити қўлланди. Ўйиннинг бошидан то охиригача ташаббус Петросянда бўлди. Бутун тахта бўйлаб давом этган мураккаб кураш жараёнида жаҳон чемпиони рақибининг кўзга илинмайдиган ноаниқликларидан жуда ўринли фойдаланиб турди. Кучлар бутунлай сафарбар этилгач, ўйин кечиктирилган эди. Чемпион ғалабанинг энг қисқа ҳамда чиройли йўлини топди: бир руҳини қурбон бериб, рақиб шоҳини қамал қилди ва 50-юришда Спасский қаршиликни тўхтатди.

21-ўйинда даъвогарнинг қўли баланд келиб, ютуққа эришди. 22-учрашув дуранг бўлди. Умумий ҳисоб 12:10. Спасскийнинг чемпион бўлиши учун яна ярим очко керак, холос.

М. МУҲИДДИНОВ, СССР спорт мастери.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИНИНГ КУНИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт, 9.30 — Шарқ халқларининг куйлари. 10.10 — «Табассум» радиожурнали, 11.35 — Шўх концерт, 12.15 — «Эрталабки салом!» (Москва), 13.30 — Концерт (русча), 14.00 — «Пахтакор» радиожурнали, 15.00 — Талабаларга мувофиқ концерт, 15.50 — «Олмалиқ зарбдори» (русча), 16.10 — Драматик санъат усталари. СССР халқ артисти С. Эшонтўраева, 17.40 — Экран янгиликлари, 18.00 — «Музикали глобус», 18.40 — Д. Ойстрах чаладн, 19.20 — Қўшиқлар ва рақслар, 20.00 — «Ешлик» программаси, 20.40 — Чолғу куйлари, 21.00 — «Мамлакатлар ва қитъалар», 21.10 — Концерт, 22.20 — «Табассум» (такрорий эшиттириш), 23.20 — «Хайрли кеч» (концерт).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 10.00 — «Бугун туғилган куни» (мультфильм), 10.20 — «Биз мактабга борамиз» (Тошкент шаҳар 336-болалар боғчаси тарбияланувчилари ижросида концерт). 10.50 — «Қиролнинг янги либоси» (бадиий телефильм).

Ўзбек тилида: 11.50 — В. Осеева «Ленька», 12.50 — «Ҳайвонлар тили» (илмий-оммабоп фильм), 13.55 — Хотин-қизлар, сизлар учун, 14.15 — Буни ҳар ким билиши керак (рус тилида), 16.55 — Кўрсатишлар программаси, 17.00 — «Сиҳат-саломатлик» илмий-оммабоп программасининг медицина ходимлари кунига бағишланган сони.

Рус тилида: 18.00 — «Ахборот» информацион программаси, 18.30 — «Серташвиш хўжалик» (бадиий фильм), 19.35 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.00 — «Ешлик» студияси кўрсатади. Телевизион миниатюралар театри, 20.40 — «Ахборот» информацион программаси, 21.10 — Ҳар гектардан мўл ҳосил етиштирайлик», 21.30 — Саида Абдуллаева ва Абдулатиф Холдоровлар куйлайди.

22.30 — Футбол бўйича СССР биринчилиги «ДИНАМО» (Москва) — «ЧЕРНОМОРЕЦ» (Одесса).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — Фрунзе кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 15/VI да Оққуш кўли.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/VI да Қонли сароб.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Дакийлар — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 9.45, 11.30 да), «МОСКВА» (эрталаб 11.40, кундуз соат 3 ва кеч 7 да).

Уруш—уруш-да — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз соат 4 ва кеч 8 да).

Она қалби (кундуз соат 1 яримда), Рошфорлик қизлар (кундуз ва кечқурун) — САНЪАТ САРОЙИ.

Ҳаводаги саргузаштлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бир юз биринчи сенатор — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Махтумқули — «МОСКВА» (эрталаб 10, кундуз соат 1.20 ва 5 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутларда бошланади)

Уруш — уруш-да — ТЕЛЬМАН номли, «ХИВА».

Данийлар — «ФЕСТИВАЛЬ».

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ,

«УЗБЕКБИРЛАШУВ» ВА «УЗТОРГПОСРЕДКОНТОРА» ПРАВЛЕНИЕЛАРИ

23, 24 ИЮНДА

ҚЎҚОН ШАҲРИДА

(Маданият саройи биносида) ортиқча халқ истеъмоли молларини сотиш бўйича кенгайтирилган

РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ ЯРМАРКАСИНИ УТКАЗАДИ

Давлат ва кооператив савдосининг улгуржи ва чакана савдо ташкилотларининг, ҳамда иттифоқдош республика саноат корхоналарининг вакиллари таклиф қилинади.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги.

«УЗБЕКБИРЛАШУВ» ВА «УЗТОРГПОСРЕДКОНТОРА» правлениелари.

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Кафедра мудирлари: генетика, колхоз ва совхозларда ишлаб чиқаришни ташкил қилиш, статистика (профессорлар ёки доцентлар), умумий ер тузилиши (профессор ёки доцент).

Конкурс муддати — 5 июлгача.

Ҳужжатлар: Тошкент область, Орджоникидзе район, 4-алоқа бўлими, кадрлар бўлимига юборилсин.

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

1969-70 ўқув йили учун музика-педагогика факультетининг кундузги ва кечки бўлимларига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА қуйидаги мутахассисликлар бўйича: музика ва ашула, маданий оқартув ишлари;

КЕЧКИ БЎЛИМГА: музика ва ашула мутахассислиги бўйича.

Аризалар 10 июлгача, кириш имтиҳонлари 11 июлдан 25 июлгача қабул қилинади.

Институтга қабул қилиш 26 июлдан 30 июлгача ўтказилади.

Кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар: мутахассислик бўйича, ўзбек тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки) ёки ўқиш қайси тилда олиб борилса, ўша тил ва унинг адабиётидан (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки).

Мурожаат учун адрес: Педагогика кўчаси, 103-уй.

ТОШКЕНТ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ

1969—1970 ўқув йилига

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникумда тўрт бўлим бор: метереология, агрометеорология, гидрология ва аэрология ҳамда техниклар тайёрлайди: метеорологлар, агрометеорологлар, аэрологлар ва гидрологлар.

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади.

Имтиҳонлар 1 августдан 20 августгача рус тилидан (диктант), математика (оғзаки) ўтказилади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланадилар.

Бошқа жойдан келганларга ётоқхона берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Туркқўрғон кўчаси, 45-уй (8, 10, 49, 59, 61; 67-автобуслар 10-трамвай ва 2, 7, 10-троллейбусларнинг «Ишчилар шаҳарчаси» бекати).

НАМАНГАН ШАҲАР МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ТЕХНИКУМИ

1969/1970 ўқув йили учун кундузги ва сиртқи бўлимга

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум кутубхоналарнинг ҳамма соҳаси бўйича кутубхона ходимлари, клуб ходимлари (халқ чолғу оркестри асбоблари, хор коллективи бадиий ҳаваскорлари раҳбарлари), ўрта мактаблар учун жисмоний тарбия ўқитувчилари тайёрлайди.

Ўқиш муддати: кутубхоначилик бўйича ўрта маълумотлилар учун 1 йилу 10 ой; тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 2 йилу 8 ой.

Клуб ходимлари учун — 2 йилу 4 ой.

Жисмоний тарбия ходимлари учун — 1 йилу 10 ой.

Техникумга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: ўрта маълумотлилар: она тили ва адабиётдан (иншо), СССР тарихидан (оғзаки), тўлиқсиз ўрта маълумотлилар: она тили ва адабиётдан (диктант), она тили ва адабиётдан (оғзаки).

Клуб ходими мутахассислигига кирувчилар қўшимча равишда музика асбоби ва ашуладан, жисмоний тарбия бўлимига кирувчилар спортнинг айрим турларидан имтиҳон топширадилар.

Кириш имтиҳонлари: сиртқи бўлимда 1 июлдан, кундузги бўлимда 1 августдан бошланади.

Техникум адреси: Наманган шаҳар, К. Либкнехт кўчаси, 2-уй. Телефон № 33-81.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

16 июнь кеч соат 7 да СССР биринчилиги учун «А» классининг

«ЗЕНИТ» (Ленинград) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337694. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 333679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.